

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Slov. kršč. socialna zveza za Štajersko in Zveza slov. mladeničev

imata v nedeljo, dne 22. nov. t. l. predpol-
dan ob 1/2 11. uri

OBČNI ZBOR

v Celju v prostorih „Pri belem volu“.

Društva, zveze, možje, mladeniči, udeležite
se zagotovo zbora in agitirajte za mnogo-
številno udeležbo!

NB. Opozorjamo, da se začne zbor ob 1/2 11., torej pol ure
prej kakor je naznačeno na letakih in lepakih.

Ljudsko zavarovanje.

Vlada je že dolgo nameravala izdati zakonski
načrt zavarovanja za onemoglost in starost, toda sa-
mo za delavce. Vendar so kmečki poslanci, med njimi
tudi naši slovenski, pritiskali tako krepko na vlado,
da se je odločila raztegniti zavarovanje tudi na kmete
in obrtnike. Sedaj je predložila vlada poslancem na-
črt, v katerega so sprejeti tudi kmetje in obrtniki.

Ko se snide zopet državni zbor, se bo gotovo
kmalu začelo posvetovanje o vladinem zavarovalnem
načrtu, najprej v odseku, potem pa v zbornici. V na-
črtu je povedala vlada, kako si ona misli in želi za-
varovanje, po poslancih pa mora ljudstvo povedati
svoje mnenje in svoje želje. Za to pa priobčujemo
najvažnejše točke iz vladnega načrta, da se naši
kmečki čitatelji seznanijo z njim.

1. Za starost se bodo morali zavarovati tudi vsi
kmetje in obrtniki, katerih letni dohodek ne znaša
nad 2400 K, torej vsi tisti, kateri ne plačujejo nobe-
nega dohodninskega davka, in tisti, kateri ga plaču-
jejo samo od 2400 K. Izvzeti so posestniki in obrtniki,
ki imajo redno več nego po dva posla ali pomočnika.
Med posle se ne štejejo člani domače družine. Potem-
takem pride na Slovenskem velika večina kmetov in
obrnikov do zavarovanja. Zavarovati se morajo tudi

vsí nad 16letni posli in poljski ter gozdni delavci, pa
tudi vsi nad 16 let stari domači, ki delajo doma.

2. Preskrbnina se prične vleči s končanim 65.
letom in se dobiva do smrti. Izračuna se tako-le: dr-
žava da za vsakega zavarovanca 90 kron na leto;
od tega, kar je sam plačal, dobi petkrat toliko vsako
leto, kolikor je povprek plačeval na leto; vrh tega pa
še dve desetini od vse svote, kar je je plačal skozi
vsa leta. Denimo, da je kdo plačeval od 16. do 65. l.
vsak mesec po eno krono; potem bo dobival 90 kron
in (5krat 12 kron = 60 kron) in (dve desetinki od 49
krat 12 K = 117.6); torej skupaj 90 in 60 in 117 =
267 kron. Poglavitna reč je ta, da bo država tudi za
kmete in obrtnike dajala po 90 kron iz državne bla-
gajne.

3. Kmetje in obrtniki bodo morali plačevati po 1
krono na mesec; če pa nimajo nad 480 K letnih do-
hodkov, pa po 50 v na mesec. Za člane domače rod-
bine, če nimajo stalne plače, bo znašal prispevek tu-
di po 50 v na mesec. Za posle in poljedelske ter
gozdne delavce se bo plačevalo z ozirom na njihovo
letno plačo, v katero se bo vštela tudi vrednost hrane
in stanovanja, če ga dobivajo. Do 240 K letne plače
bo znašal prispevek 50 v, do 480 K 1 K in do 720 K
1.50 K na mesec. Za kmete in obrtnike bodo imeli
deželni zbori pravico skleniti tudi večje svote na me-
sec, da se jim tako letna preskrbnina zviša. Če bi n.
pr. plačevali po 2.50 K na mesec, bi po 40. letih vlek-
li po 480 K na leto. Plačevanje se bo moralo urediti
tako, da bo čim najbolj priprosto. Najprimernejše se
nam zdi, da se vplačevanje izvrši po markah. Kdor je
dolžan plačati, kupi marke in jih napopa na papir, ki
je za to določen, pa ga pošlje zavarovalnici. Za posle
in delavce bo moral plačevati polovico gospodara.
Breme, ki ga naloži nova postava, je za marsikoga
veliko, toda pomisliti moramo, da odpade občinam
skrb za reveže, da brez dvojbe na kmetih vsled tega
zavarovanja posli in delavci ne bodo tako silili v me-
sta in da bo mirnejše gledal vsak zavarovanec na
svoja stara leta.

4. Vsak kmet in obrtnik bo moral vsaj 4 leta
plačevati zavarovalnino, da bo vlekel preskrbnino.
Ko se postava sklene, se bodo morali vsi, ki še niso
nad 60 let stari, zavarovati. Posel in delavec bo mor-
al pa plačevati vsaj 30 let, da bo deležen preskrb-
nine. Za začetek je pa v postavi izjema: Tisti, kateri

se bodo zavarovali tekom enega leta, ko bo postava
sklenjena, bodo tudi že po preteku štirih let (200 ted-
nov), v katerih bodo plačevali zavarovalnino, dobili
pravico do preskrbnine. Potemtakem bodo vsi pod 60
let stari delavci in posli ob začetku postave deležni
njihnih dobrot.

5. Ko zavarovanec, kmet ali obrtnik, ki je pla-
čeval po 1 K na mesec, četudi že vživa preskrbnino,
umrje, dobi njegova žena 150 K; vsak otrok pod 16.
leti pa 75 K.

6. Dekle, ki je doma delala, in bila od 16. leta
zavarovana, lahko, ko se omoži, še naprej plačuje za-
varovalnino. Če pa neče, se ji, ako je bila vsaj 4 leta
zavarovana, povrne polovica za njo vplačanih znes-
kov.

7. Zavarovanec, ki gre na tuje (n. pr. v Ame-
riko), ne izgubi svojih pravic, če se zgledi tako, ka-
kor bo predpisano. Če ostane trajno v tujini, in ima
pravico do preskrbnine, se mu izplača enkrat za vse-
lej trojna preskrbnina.

8. Zavarovanje za starost bodo vodili posebni
okrajni zastopi in deželni zastopi za socialno zavar-
vanje, in državna blagajna za starostno zavarovanje.
V vseh teh zastopih bodo imeli tudi kmetje in obrtniki
svoje zastopnike. Za upravo bo dajala država po dva
milijona kron na leto.

Tako govori vlada! Sedaj naj pove tudi ljud-
stvo svoje mnenje, ter je naznani poslancem, da bo
zavarovanje prineslo tudi kmečkemu ljudstvu one do-
brote, ki so mu potrebne na stare dni in v času one-
moglosti!

Skupščina spodnještajerskih zadrug v Celju.

Pododbor Zadrugne zveze v Mariboru je sklical
na dan 12. t. m. skupščino spodnještajerskih zadrug
v Celju, katere se je udeležilo okrog 100 zastopnikov
zadrug iz Spodnjega Štajerskega.

Ta sijajna udeležba zadrugarjev, večinoma
kmetov iz Spodnjega Štajerskega, je najboljši odgo-
vor na vse nesramne napade liberalcev na našo or-
ganizacijo in naše zadrugarje, ker kaže, da ljudstvo
razume naše delo in ve isto tudi ceniti. Iz obširnega
poročila, katero prinašamo v „Gospodarskih Novicah“,

PODLISTEK.

Vesela zgodbica iz nekega kraja.

K nam je prišel pred nekaj časom mlad zdrav-
nik vsega zdravilstva. Ime mu je bilo Knez. Ni prete-
kel niti teden, a on je že imel dovolj dela, dovolj pa-
cijentov. Bile so to posebno mlade gospodične, katere
je komaj utegnil obiskavati. Komaj je obiskal gospoda
ravnatelja Jelena, katerega hčerka je, odkar je prišel
k nam mladi zdravnik, imela strašen glavobol, je že
hitel h gospodični mesarja Zajca, katero je vratna bo-
lezen mučila, odtod pa k lesotrtcu Pirnatu, katerega
hčerki so boleli beli zobeki. Kratko: gospod Knez je
imel dovolj dela.

A ne samo mlade, temveč tudi starejše gospo-
dične, ki so že pred leti obhajale (seveda na tihem)
25letnico svojega rojstva, so začele nenavadno bole-
hati. Največkrat je moral priti k ravnateljevim in me-
sarjevim, čeravno mu to ni neslo velikega dobička.

Rodbini gospoda ravnatelja in mesarjeva ste
stanovali v obližju. Nekega jutra je stala „slučajno“
soproga gospoda ravnatelja pri oknu in videla, kako
hiti gospod zdravnik Knez k mesarjevim.

„Za spet je nekaj tej mesarjevi Mari! Menda si
mesarjevi mislijo, da nihče ne ve, zakaj vabijo go-
spoda Kneza v hišo!“, je rekla gospa Jelen in obr-
nivši se k prihajajoči hčerki, reče:

„Rozika, ali te ne boli več vrat? Kaj pa tvoja
glava?“

„Oh, danes me boli hujše kakor včeraj“, odgo-
vorila je z jokajočim glasom Rozika, ter se je prišla
z obema rokama za glavo.

„Srček moj, zakaj pa to nisi že prej rekla?“, je
rekla gospa Jelen, pomilovajoč jo. „Saj bi bil zdrav-
nik že zdavnaj lahko tukaj! Pri mesarjevih ga tako
ni treba!“

In komaj to izreče, hiti v kuhinjo ter naroči
dekli, naj nemudoma gre po zdravnika.

Dekla pusti vse in hiti v stanovanje po gospoda
Kneza. Ker pa ga ni našla doma, se vrne in poroča,
da ga ni doma.

„Hiti k mesarjevim, morda so si ga tam pridri-
žali!“, velela je gospa dekli, ki je odhitela k mesar-
jevim.

„Saj gospodična ne bo umrla“, je osorno rekla
„gospa Zajc, ko je slišala, po kaj je prišla dekla. „Re-
cite milostljivi gospej, da gospod zdravnik ne more
prej priti, dokler ne opravi vse pri nas!“

Dekla poljubi gospej Zajc roko in odide. Ko je
prišla domu, je povedala, kar je pri mesarjevih sli-
šala.

„Glejte no!“, je vzkliknila gospa Jelen, „kako
ta mesarica zna lepo govoriti! Da ne bo naša Rozika
umrla! In njena Mara bo — ne?! In ko bi tudi umr-
la, gospod zdravnik ne bo solzice za njo potočil! Na-
šo Roziko boli glava, da bi lahko razpočila, pa naj
čaka?“

Po teh besedah je začela gospodična Rozika še
bolj ihteti, da potrdi materine besede, ki ji je hitro
priporočala, naj se vleže v posteljico.

„Bomo že videli, kdo je bolj bolan, ali mesar-
jeva Mara ali ti!“, nadaljevala je gospa Jelen, od-
stiljajoč razvajeni hčerki postelj, v katero se je ta hi-
tro podala.

„Mama, kaj pa, ko bi Mari vendar bilo bolj hu-
do kakor meni?“ je polglasno rekla hčerka materi.

„Imaš skoro prav, ljubo dete!“, odgovori po
kratkem premišljevanju gospa Jelen, „a temu lahko
pomagamo. To-le zavžij, da oblediš in bo!“

Hčerka stori, kakor ji je mati svetovala in za-
vžije neki prašek. Posledice so se hitro prikazale.
Namišljen glavobol in vratna bolezen sta izginila, za-
to pa, jo je začel resnični žledeni krč prijemati.

Kmalu nato pride zdravnik, predpiše Roziki že-
lodčne kapljice in odide, čeravno si je gospa na vso
moč prizadevala, da bi ga še pridržala za nekaj ča-
sa pri Roziki.

S tem še ni bilo vse skončano.

Ko je prišel gospod ravnatelj domov, mu je
gospa potožila, kako razžaljivo je mesarica o njuni
hčerki govorila. Gospod Jelen, ki ni bil mesarjev po-
seben prijatelj, je nevoljno zmajal z glavo ter oblju-
bil, da bo mu že zvečer povedal, kar mu gre.

In zgodilo se je.

Zvečer je že mesar za mizo sedel, čakajoč na
„partijo“, ko pride gospod ravnatelj. Beseda je dala
besedo in oba gospoda sta se pošteno sprla. Četrta ure
sta se že prepirala, ko je gospod ravnatelj ves raz-
burjen vzkliknil:

„Vaša Mara je prav za prav za to bolna, da bi
mogli na ta način zdravnika privabiti v hišo, raz-
umete? A če si mislite, da si jo bo zdravnik vzel, se
strašno motite, ljubi gospod Zajc!“

„In vašo Roziko si bo vzel, ne? Boste še čakali,
gospod Jelen!“, je porogljivo rekel mesar.

V tem se odprejo vrata in v sobo stopi zdrav-
nik Knez, ki je konec prepira za vrati slišal in zdaj
rekel:

„Ne razvnamajta se, gospoda! V tej reči odlo-
čim sam, če dovolita. Poslušajta torej! Obe dve go-
spodični mi ugajata, a vzel si ne bom nobene za že-
no, in sicer: 1. zato ne, da nobenega izmed vaju ne
razžalim, 2. za to ne, ker nočem imeti soproge, ki je
vedno bolna!“

In mirna je bila Bosna.

Gospod Jelen je vzel klobuk ter se priporočil in
kmalu za njim gospod Zajc.

Od tistega dne ste obe gospodični zdravi in go-
spod Knez ima sicer dva pacijenta manj, a nesreč-
nega se radi tega ne čuti.

Današnja številka ima „Gospodarske Novice“ kot prilogo.

je razvidno, da je naša organizacija, ki šteje že 83 članic, najmočnejša zadružna organizacija na Spodnjem Stajerskem, razvidno je pa tudi naše delo, ker se je število zadrug od leta 1906 naprej več kakor potrojilo.

V pododbor so se volili gospodje: dr. Korošec, dr. Verstovšek, Ivan Gorišek, dr. Hohnjec, Jože Ozmeč, dr. Povalej, M. Matek, dr. Jerovšek in dr. Benkovič. Ustanovil se je skupni zadružni fond, v katerega bodo vse zadrug prispevale znesek, ki tvori 5% čistega dobička zadrug. Namen tega fonda je pospeševanje zadružništva, vzlasti onih zadružnih vrst, katere potrebujejo več kapitala.

Pri posameznih točkah dnevnega reda se je vnela živahna debata in obravnavale zelo važne gospodarske zadeve kakor naše stališče napram kmetijski družbi in kmetijskim podružnicam, razpravi se je o nakupovalnih in prodajalnih zadrugah, naloganju pupilarno varnega denarja, zadružni banki, zadružni soli v Ljubljani, blagovnem prometu, zavarovalnici za ogenj itd. Predsednik Zadružne zveze v Ljubljani, gospod dr. Krek je opetovano posegel v debato in dal marsikatera zelo važna navodila.

Na to se je vršil kratek poučni tečaj, v katerem so se razpravljale najvažnejše določbe glede načelstva in nadzorstva, sej in revizij. Nadrevizor VI. Pušenjak je omenjal marsikatero pri revizijah najdene napake, in pozival vse zadrug, da naj delujejo na to, da bo poslovanje v zadrugah vzorno.

Zborovanje je trajalo približno pet ur in se moralo pohvalno omeniti, da so zborovalci z napeto pozornostjo sledili posameznim točkam dnevnega reda.

Lepo uspelo zborovanje in dosedanji uspehi so nam porok, da bode naša organizacija, katera že sedaj šteje toliko vnetih in nesebično delujočih zadružnih delavcev, izvedla tudi ostale točke svojega gospodarskega programa in tako povzdignila gospodarsko blagostanje kmečkega ljudstva.

Za pravice slovenščine.

Stev. 131 celjske „Domovine“ nas dolži obrekovanja „najuglednejših“ članov Narodne stranke. Dotični uvodnik v „Slovenskem Gospodarju“ navaja sama dejstva in niti dr. Kukovec niti dr. Stiker si ne upata teh dejstev utajiti. Kar se tiče dr. Stikerja, ki je kot zastopnik slovenske stranke pri popolnoma slovenski razpravi edini nemški govoril, ga zagotovo, da ga prosimo takoj odpustjenja, če bo enkrat dr. Jabornegg kot zastopnik dr. Hrašovec pisarne za borih 10 ali 15 kronic pri sicer popolnoma nemški obravnavi slovenski plediral (govoril).

Dr. Stiker lahko smatraz različne bralce in bravke „Domovine“ za tako naivne, da mu bodo verjeli, da ni mogel slovenski pledirati, ker mu je dr. Jabornegg izročil nemško informacijo, ali ker si je mislil, da se je kmet (!) kozjanskega (!!) okraja nemški zagovarjal. Dr. Stikerjeva dolžnost je bila, si prej dotični akt pogledati. Sicer je pa tudi lahko iz slovenskega referata posnel, v katerem jeziku se je kmet zagovarjal. Mi si ne damo peska v oči nasuti. Nadalje se sklicuje „Domovina“ na splošno prakso slovenskih liberalnih odvetnikov. „Domovini“ povemo enkrat za vselej, da odklanjamo z vso odločnostjo sklicevanje na prakso celjskih slovenskih liberalnih odvetnikov kakor njih pomagalec. Pribijemo še enkrat, da je dr. Stiker brez potrebe zapostavljal svoj materni jezik.

Tudi dr. Kukovec ne taji dejstev, katere mu „Slovenski Gospodar“ očitata. Izgovarja se s tem, da zna zatoženec Segh edino nemški in da so tudi priče — duhovniki — nemški izpovedale. Priče so res, seveda docela po nepotrebnem, nemški izpovedale. Dr. Kukovec je hitro zapazil pezdirstvo očesa svojega bližnjega, le bruna v lastnem ne vidi. A da priče nemški govore nasproti obtožencu, ki zna le nemški, je umljivo, saj bi se moral sicer tolmač rabiti. Zagovornikov govor pa je namenjen sodnikom in ne obtožencu, kakor misli dr. Kukovec.

Iz tega sledi, da bi se morali slovenski odvetniki-zagovorniki dosledno posluževati slovenskega jezika brez ozira na to, če je zatoženec Slovenec ali Nemec, in sicer zato, ker tudi nemški odvetniki brez ozira na zatoženčev narodnost izključno nemški pledirajo. Dosti žalostno pa je, da moramo še le mi na to opozoriti najuglednejše člane Narodne stranke, najboljše izmed najboljših.

Tudi dr. Kukovec hočemo takoj odpustčenja prositi, če nam navede le eden slučaj, da je nemški odvetnik za slovenskega klijenta slovenski plediral. Naravnost klaverno pa je dr. Kukovec zagovor v zadevi nemškega zapisnika pri okrajnem sodišču. Zakaj ni dr. Kukovec še tega povedal, da mu je dr. Hočevar oči zavezal, ko je nemški zapisnik podpisal. Tudi tukaj ga hočemo prositi odpustčenja, če nam pojasni, zakaj je zapisnik z Likarjem slovenski spisan, s Kukovcem pa nemški. Odgovor: Zato, ker je dr. Kukovec nemški izpovedal, in le to smo trdili.

Danes še pristavimo, da je to nepotrebno zapostavljanje materinega jezika. Z vso odločnostjo pa zavračamo trditev, da je častikraja pri klerikalcih na dnevnem redu. Mi smo gola dejstva navedli. Da ti sta niso dotičnima gospodoma prijetna, je razumno, a časti nismo nobenemu kradli. Klerikalci so vzvišeni nad marsikaterim, ki jih zaničuje. Kajti njim ni narodnost molzna krava, oni ne identificirajo žepa z rodoljubjem.

To je naša zadnja beseda o tej zadevi. Dr. Kukovec in dr. Stiker bi bila najbolje storila, ko bi bila

lepo molčala in kes obudila s trdnim sklepom se poljšati.

Politični ogled.

— **Novi ministri.** Toliko src je vneto koprnelo po ministrskih časteh! A vsa upanja so padla v vodo. Čehi in Nemci se niso mogli sporazumeti zaradi skupnega postopanja, in vsled tega tudi ni prišlo do skupnega ministrstva, v katerem bi sedeli zastopniki državnoborskih strank. Baron Bienerth je vsled tega bil primoran sestaviti ministrstvo iz samih uradnikov. Le ministri rojaki so vzeti iz poslanskih vrst. Razven ministra za notranje zadeve in za domobranstvo ter ministrov rojakov so vsi drugi tudi samo vodje ministrstev, torej napol-ministri. Dva ministra (sedaj za notranje zadeve in domobranstvo) morata biti v vsakem ministrstvu, ker potrebujejo ministrski sklepi podpisa dveh ministrov, da so veljavni. Ministrski predsednik Bienerth je sestavil svoj kabinet tako-le: minister za notranje zadeve baron Haerdli; domobranstvo fml. Georgi; poljedelstvo sekijski šef Pop (Čeh); javna dela sekijski šef grof Wickenburg (Nemec); naučno ministrstvo vitez Kanera (Čeh); finance Jorkaš-Koch (Poljak); železnice vitez Forster (Nemec); trgovino dr. Mataja (Nemec); justico vitez Holzknicht (Nemec); minister rojak za Poljake vitez Abrahamovič, za Čeha Moravan dr. Začek, za Nemce češki posilnimec dr. Schreiner. Nemški mihister rojak dr. Schreiner je namreč rodod Čeh, za to tudi nemški listi o njem poročajo kratko: rojen na Češkem. Kot dijak je bil hud češkipetelin ter hodil vedno v surki (češki narodni obleki). Pozneje pa je prestopil k Nemcem. V državnem zboru mu Čehi velikokrat očitajo nezvestobo do češkega naroda in dr. Schreiner osramočen utihne.

— **Začasno ministrstvo.** Sestavljeno uradniško ministrstvo se samo nazivlje, da je le začasno. Kakor hitro se Nemci in Čehi toliko sporazumejo, da bodo lahko skupaj vlekli državni voz, pa se bo sestavilo ministrstvo iz udov državnega zbora. Baron Bienerth je bil v dosedanjem Beckovem ministrstvu minister za notranje zadeve. Rodom je Nemec, njegova žena je Hrvatice, mišljenja je krščanskosocialnega. Novi minister za notranje zadeve baron Haerdli je strokovnjak v volilnopравnih vprašanjih ter je ustvaril predlog za državnoborsko splošno in enako volilno pravico in ga v odseku tudi ponovno zagovarjal. Po našem mnenju uradniško ministrstvo ne bo dolgo trajalo. Njegova usoda je v nemških rokah. Nemško-liberalne stranke imajo v svoji sredini moč, ki si silno želijo ministrskih stolov. Ti bodo delali na to, da pridejo kmalu do svojih ciljev. Na drugi strani pa je znano, da bi nemškim krščanskim socialcem ne bilo neljubo, ako se ne sestavi novo parlamentarno ministrstvo, kajti potem se mora kmalu razpustiti državni zbor. Po sijajnih uspehih pri deželnih volitvah na Nižje-Avstrijskem upajo namreč krščanski socialci tudi pri volitvah za državni zbor napredovati ter si zagotoviti najmanj 120 mandatov. Tudi na Češkem bi baje krščanski socialci dobili nekatere mandate ter s tem postali stranka, ki ima odločevati tudi o češko-nemških spornih vprašanjih.

— **Slovanska vzajemnost** se je zopet lepo pokazala pri zadnji ministrski krizi. O Poljaki ne govorimo. Ampak naši poslanci so šli v vseh važnih narodnih vprašanjih čez drn in strn za Čehi. To je bilo tako samoumevno, da so druge stranke in ministri pri glasovanju že kar v naprej računili, da Slovenci glasujejo s Čehi. V naši javnosti se veliko govori, naj bi Slovenci dobili v ministrstvu svojega zastopnika. To vedo tudi Čehi. Ako bi Čehi povedali, da ne gredo v koalicio in v kabinet brez Slovencev in Hrvatov, bi se njihovi in s tem tudi slovenski želji ustreglo. Toda v celi krizi nismo slišali, da bi Čehi stavili tako zahtevo. Politiko združenih Čehov vodi sedaj liberalcec dr. Kramar. Tudi katoliško-narodni češki poslanci so bili v tej zvezi. Ker je sedaj postalo mesto podpredsednika v državnem zbornici prosto, — zavzel ga je novoimenovani češki minister rojak dr. Začek, — za to so zahtevali katoliško-narodni poslanci to mesto za se. Toda v tem trenutku se je skujal dr. Kramar. Dokler so mu delali katoliški poslanci tlako, jih je rad videl, ko zahtevajo tudi svoje deleže, so mu manj vredni. Da slovanska vzajemnost pri takih čeških voditeljih ni dobro shranjena, je pač jasno.

— **Dr. Susteršič za združenje.** Na shodu zapupnikov Slovenske ljudske stranke dne 16. t. m. je vodja stranke dr. Susteršič prosil svojo stranko dovoljenja, da sme v državnem zboru izvršiti zblizanje Slovenskega in Hrvatskega kluba, v katerem zadnjem sedijo tudi slovenski liberalci. Stranka mu je to dovolila pod pogojem, da njeni poslanci v polnem obsegu varujejo načela stranke in svobodno izvrševanje njenega programa. Dr. Susteršič je razložil, zakaj se klubi niso združili ob začetku državnoborskega zasedanja ter potem dejal:

„Od tistih mal pa se je marsikaj spremenilo. Naša (kranjska) liberalna stranka je opustila brezupni boj zoper deželnozbornsko volilno reformo. Priznala je lojalno, da gre S. L. S. večina v našem deželnem zboru. Tudi protiverska gonja v glavnem glasilu naše (kranjske) liberalne stranke je v zadnjem času ponehala. To je že nekaj!“

Pri nas na Stajerskem se razvijajo razmere ravno nasprotno. Liberalna dohtarsko-učiteljska

stranka zadnji čas z lažmi in obrekovanjem poostruje boj med slovenskima strankama. Protiverska gonja je v naših liberalnih listih bolj nesramna in besna kakor je bila sploh kedaj v „Slov. Narodu.“ Grd oseben boj je pri liberalni stranki edini način bojevanja. Iz tega je razvidno, da naša liberalna stranka noče združenja, noče približanja, vsaj poštenega in trajnega ne! Posledice tega mora torej sama nositi!

— **V naši javnosti** je obudil sledeči dogodek veliko pozornost. Dr. Susteršič je izjavil nasproti Bienerthu, da ne more glede stališča kluba napram vladi nič določnega povedati, ker se bode po njegovem mnenju to stališče določilo v sporazumu Slovenskega kluba in Zveze južnih Slovanov. Nasprotno pa je dal Ploj razglasiti v časnikih izjavo, ki se glasi kakor odpoved na dr. Susteršiča, da bo klub južnih Slovanov nasproti vladi zastopal politiko proste roke in vzdrževal (samo?) prijateljske razmere z ostalimi slovanskimi strankami. Vkljub uljudni izjavi dr. Susteršiča so liberalci in Hrvatje že določili svojo taktiko, ne da bi počakali na zblizanje s Slovenskim klubom. Nam se zdi, da se je v nasprotnih vrstah našel zopet star intrigant, ki bo podiral in rušil vse, kar bo hotel postaviti dr. Susteršič. Imena tega zahrbtnega politika še danes ne imenujemo.

— **Združenje klubov.** V Reki bi se na poziv dr. Susteršiča morale vršiti skupne posvetovanja slovenskega in hrvatskega kluba zaradi združenja. Tuda prišle so zapreke, pri katerih nima, zvest v starem nasprotju proti dr. Susteršiču, dr. Ploj svoje roke zaveval, in šah se ni mogel vršiti. Toda prizadevanju dr. Susteršiča se bo gotovo posrečilo, da se začnejo kmalu vsaj posvetovanja.

— **Skrb za mladino.** Vlada je državnemu zboru predložila načrt o vzgoji in oskrbi mladine. Zanimarjen otrok naj se ne pošlje najprvo v zapor in potem šele v vzgojni zavod. Kazenski sodnik bode odločeval, kaj je potrebneje za mladega izprijenca, kazen v zaporu ali izboljševalnici. Zavodi v varstvo osirotelih in zanemarjenih otrok bodo pod državnim nadzorstvom. Stroške bodo nosili v prvi vrsti stariši, dalje dežele in država. Deželni zbori pa bodo mogli zakonito določiti, koliko naj prispevajo občine. Zanimarjenih in zapuščenih otrok je okroglo 11.500. Ako bi znašali stroški za osebo 400 kron, bilo bi skupnih stroškov nekaj nad 4 milijone na leto. Država bi prispevala okoli 1.400.000 K, drugo pa dežele, občine in dobrotniki.

— **Državni zbor** se snide dne 26. nov. ob 11. uri predpoldan. Na dnevnem redu poslanske zbornice je tretje čitanje radi visokosti zneskov, ki so za kazenskopravno presodbo kakega čina merodajni; volitev 4 podpredsednikov; volitev 4 zapisnikarjev itd. Isti dan ima tudi gospodarska zbornica sejo.

— **Vojska ali mir na Balkanu?** V dobro poučenih krogih se govori, da se bo v najkrajšem času odločilo, ali bo na Balkanu vojska ali mir. Potrpežljivost Avstrije proti Srbiji je izčrpana. Srbija zagotavlja na eni strani mir, na drugi strani pa pridno oborožuje. Avstrija bo storila potrebne korake na meji in zahtevala odločno od Srbije, da javi, ali hoče oboroževanje ustaviti, ali še dalje oboroževati. Radi odločnega nastopa Avstrije se pričakuje v najkrajšem času odločitev.

— **Turčija** se oborožuje. Popravlja trdnjave ob Črnem morju, nakupuje konje, naročuje karabince, topove, municije itd. Oboroževanje je baje naperjeno proti Bolgariji za slučaj, da se pogajanja razbijejo.

Mala politična naznanila.

Dne 12. novembra: Vlada je predložila državnemu zboru predlogo o aneksiji Bosne in Hercegovine. — V Hammu na Vestfalskem (v Nemčiji) se je dogodila v rudniku eksplozija. Nad 360 delavcev je mrtvih. — Za kandidata v kranjski deželni zbor so zaupniki radovljiškega, kranjskogorskega in tržiškega sodnega okraja proglasili č. gospoda župnika Iv. Pibra iz Bohinjske Bistrice.

Dne 13. novembra: Vlada predloži državnemu zboru predlogo, v kateri zahteva 600.000.000 K za vodne zgradbe na Češkem in v Galiciji. — Med avstrijsko in ogrsko vlado je nastal radi jubilejskega križca civilnim in državnim uslužbenecem spor. Civilni uradniki zato 2. decembra ne dobe križca.

Dne 14. novembra: V ogrsko-hrvaškem državnem zboru je nastal odpor proti jubilejnemu križcu. V včerajšnji seji je grajal boslanec Baboessay, da je podpisal ministrski predsednik Wekerle vladarjevo pismo glede na jubilejni križec, češ, da mažarski narod nima povoda, da slavi jubilej avstrijskega cesarja. — Na Francoskem se bje v zbornici hud boj za odpravo smrtnih kazni. — Naš cesar je po posebnem odposlaništvu čestital papežu Piju X. ob njegovem jubileju.

Dne 15. novembra: Ogrski trgovinski minister Košut je železničarjem prepovedal čitati hrvaške politične liste. — Državni zbor se bo sklical najbrž 20. ali 24. t. m. — Bivšega ministrskega predsednika barona Becka je sprejel včeraj cesar v eno uro trajajoči avdienci.

Dne 16. novembra: V Pragi je prišlo včeraj med Čehi in nemškimi burši zopet do večjih spopadov, a orožniki in policisti so nemire hitro potlačili. — Bivši ogrski minister Polonyi ustanavlja novo stranko, ki bo najprej pri mestnem zastopstvu, potem pa tudi v državnih zbornicah nastopila.

Dne 17. novembra: V rumunskem ministrskem svetu so se sprli ministri. Finančni minister in nekaj drugih ministrov je zahtevalo, naj se odpove Avstro-Ogrski najugodnejša trgovinska pogodba, čemur je pa ministrski predsednik nasprotoval. — V Črnogori vlada zelo bojovito razpoloženje. Od vseh strani prihajajo na vlado zahteve, da čimprej napove vojsko in ne čaka na „krivično in brezupno zborovanje.“ — Danes je izšla v dunajskih časnikih odredba vlade, da se bo nekoliko povišalo število bosansko-hercegovskih obmejnih čet.

Razne novice.

* **Mladeniškimi Zvezam!** Vse mladeniške zveze prav prijazno vabimo, da se mnogoštevilno po odposlancih vdeležijo I. občnega zbora „Zveze Slo. Mladeničev“, ki se vrši v nedeljo 22. novembra v Celju v dvorani „pri belem volu“. Torej v nedeljo mnogoštevilno v Celje! „Zveza Slovenskih Mladeničev“.

* **Osebnost.** Proforski suplent na mariborski gimnaziji dr. Ljudevit Pivko je dobil mesto glavnega učitelja na mariborskem učiteljskem.

* **Iz pošte.** Višji plačniki razred so pomaknjeni Poštni poduradnik Matija Pavlič v Celju, poštni ekspedient Aleksander Tscherner v Mariboru, Alojz Šurm, Anton Hrobat in Martin Oberortner vsi v Mariboru, Ivan Hölel na Pragerskem in Jožef Roškar v Rogatcu.

* **Osebnost spremembe** pri južni železnici. Prestavljena sta postajni načelnik Jurij Dobovšek iz Rač-Fram v Radgono, pristav Jakob Majarič iz Grobelna kot postajni načelnik na postajo Rač-Fram.

* **Škofje cesarju.** Letošnja škofovska posvetovanja se začnejo na Dunaju dne 23. t. m. ter bodo trajala cel december. Tekom decembra se poklonijo avstrijski škofje pod vodstvom dunajskega kardinala Gruše cesarju, kateremu bo v njihovem imenu čestital kardinal Gruša in mu izročil adresno.

* **Za Društveni dom** v St. Ilju so darovali: dr. Hohnjec 10 K, dr. Korošec 20 K.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so od 14. oktobra do 16. novembra darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Dr. Jože Barle 20 K; Ivan Kočevar, poslanec, 20 K; Štupica, c. kr. notar (za kazensko poravnavo), 9 K 87 v; Šepce, trgovec v Mariboru, 20 K; Weingerl Marija 1 vrečo jabol in 1 vrečo krompirja; Gassenburger 1 vrečo krompirja; Pöschl Terezija 1 polovnjak jabol; neimovan s Črne gore za kruh sv. Antona vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati! Prosimo za nadaljno pomoč!

* **Sv. Miklavž in parkelj.** Prosimo posebno m'ade rodoljube, da se ta dan spominjajo obmejnega sklada S. K. S. Z. v Mariboru. Osebnim bratem na pomoč!

* **Avstrijski škofje** so vpsalali sv. očetu za njegov jubilej 50 letnega mašništva udanostno izjavo.

* **Zveza slovenskih mladeničev.** Kakor oživi pomladno jutro vso naravo ter ji da boljše življenje, tako je oživila naše mladeniško gibanje letos ustanovljena Zveza slovenskih mladeničev, ki si je pridobila svoje prijatelje ne le v vsaki fari, ampak tudi v vsaki vasi. Zelo mnogo je župnij, kjer že z uspehom delujejo Mladeniške zveze, po drugih pa se vršijo priprave, da se ista kmalu ustanovi. In naša Zveza slovenskih mladeničev ne bo tudi dala prej miru, dokler ne bo imela v vsaki župniji mladeniško zvezo. Oglejmo si na kratko delovanje Zveze slovenskih mladeničev in mladeniških zvez. Priredila je letos Zveza slovenskih mladeničev devet velikih zborovanj, mladeniških shodov, v raznih krajih Spodnjega Štajerja, povsod z dobrim uspehom. Svoje poletno delo je zaključila z impozantnim shodom na Brinjevi gori v navzočnosti tisoč mladeničev. Sedaj v mrzlem jesenskem in zimskem času pa, ki ni primeren za velike prireditve, prireja nedeljo za nedeljo zborovanja in shode za posamezne župnije s krasnim uspehom. To svoje podrobno delovanje bo nadaljevala čez cel zimski čas in še potem tako dolgo, da bo ves Spodnji Štajer zvezan z verigo mladeniških zvez. Pa ne samo centrala, tudi posamezne zveze lepo delujejo, na primer v Laporju, Slov. Bistrici itd. Mesečni podučni shodi in razne druge prireditve nam pričajo o njih delavnosti. Pa tudi druge že pred kratkim ustanovljene zveze v St. Lenartu, pri Veliki nedelji, Poljčanah so pristopile k naši organizaciji in začele živahno delovati. To svoje delovanje bomo nadaljevali tudi z naprej, ne oziraje se ne na desno in ne na levo, dokler ne pridemo do končnega cilja: v vsaki župniji na Spodnjem Štajerskem mora biti mladeniška zveza!

* **Obvestilo.** Intendanca c. in kr. s. voja nam na znanja, da kupi vojna uprava v Mariboru 1650 m³ trdih, v Celju 300 m³ trdih, v Celovcu 2800 m³ mehkih, v Gorici 1300 m³ trdih drv. Kolekovane prodajne ponudbe je vložiti do 9. ure in sicer v Mariboru do 27., v Celju do 28. v Celovcu do 21. in v Gorici do 24. t. m.

* **Svobodna vožnja** za rezerviste. To dni izda vojno ministrstvo nove pozivnice za rezerviste. Pozivnice bodo imele kupon, ki nakaže rezervistu svobodno vožnjo po železnici k orožnim vajam in domov.

* **Slovenici „Südmarka“** je kupila v St. Ilju v Slov. goricah zopet dve slovenski posesti. Edino društvo, ki se vsaj v prosvetnem oziru briga za mejo, je S. K. S. Z. v Mariboru. Darujte za njen obmejni sklad! Naručite njene obmejne koleke in računke listke za gostilne.

* **Narodno!** V neko prvaško pisarno je pršla prošnja za darove v korist nekemu narodnemu podjetju. Pisarna je vrnila prošnjo in nazvala prositelja „zarukane“. In

prvaški advokat je na glasu narodnega moža! Naše razmere so res obupne!

* **Zgodnji kandidati.** Nemeem se mudi! Za mestni okraj Slovenjgradec so postavili kandidatom marenberškega župana Langerja namesto dosedanjega poslanca Lenkota. — Tudi socialdemokrati na morejo čakati. Za kandidata sta postavljena: v splošnem mestnem volilnem okraju Maribor, Celje itd.; Albert Horvatek v Mariboru; v splošni kuriji na deželi v okrajih Celje, Marenberg, Brežice itd. Ignac Sitar v Trbovljah.

* **Dva liberalna agitatorja** nastavi dražba sv. Cirila in Metoda za svoja potovalna učitelja. Jeden je Ante Beg, urednik ljubljanskega „Slov. Naroda“, drugi Janez Prekoršek, znani agitator celjske liberalne stranke.

* **Pozor, Slovenci!** Zvedeli smo, da nekateri trgovci in obrtniki, ki živijo od Slovencev, hočejo razširjati nemške vžigalice in nemške znamke v korist nemških društev „Südmark“ in „Schulverein“. Kdor kaj takega prodaja, je pijavka slovenske krvi. Varujte se ga! To ni od državnega pravdnika prepovedan boj, to je častna dolžnost samobrambe. Hujšakačev ne smemo podpirati!

* **Za slovenske trgovce in obrtnike** posebne važnosti je Spodnještajerski žepni koledar in vozni red za leto 1909, ki bo izšel letos in bo med drugim kot posebnost med vsebino vozni red in zaznamek, oziroma inserati priznajo narodnih trdk. Ker bo izšel v 8—9 tisoč izvodih, bo ta koledar in vozni red najprilicnejše reklamno sredstvo in ga priporočamo slovenskim narodnim trgovcem in obrtnikom kot letoletno darilo svojim strankam. Gg. trgovcem in obrtnikom, ki naročijo najmanj 100 izvodov s svojo firmo na naslovni strani, se bo oddajal po lastni ceni in bo najpripravnejše sredstvo, priporočiti svojo trdko širšemu občinstvu in s tem pomagati našim težnjam po gospodarski osamosvoji Slovencev. Obsegal bo ta koledar in vozni red 160—180 strani. Izšel bo v Celju. Uredništvo in založba: F. Segula in Tone Žagar, Schillerjeva ulica, Celje.

* **Penzijško zavarovanje** zasebnih uslužbencev. S 1. jan. 1909 začne delovati penzijska zavarovalnica sebnih uradnikov; za Štajersko in Koroško ima ta zavod svoi sedež v Gradcu. Pododbor Zadrudne zveze v Mariboru se je pravočasno pobrigal za to, da pridejo v odbor te za privatne uradnike velevažne naprave tudi zastopniki slovenskih zasebnih uradnikov. Uspeh njegovega dela je ta, da sta imenovana kot jedina Slovenca gospoda Ferd. Leskovar in Vlad. Pušenjak v odbor te zavarovalnice. Gospodje okrog Zadrudne zveze v Celju in okrog „Domovine“ imajo seveda polno dela za razširjanje propadajoče Narodne stranke, nimajo pa časa za gospodarsko in socialno delo in hočejo svojo brezbriznost napram privatnim uradnikom prikriti s tem, da napadajo imenovana dva odbornika, katera zastopata — slovenske privatne uradnike. Penzijska zavarovalnica ni politična, temveč gospodarska naprava. Slovenci smo v manjšini, a skupno narodno in gospodarsko delo menda veleva, da se napadajo slovenski odborniki. Kaj ne, gospodje Jošt, dr. Kalan, Stibler in Lešničar?! Vsi slovenski zasebni uradniki se pa naj v vsaki zadevi, katera se tiče penzijskega zavarovanja, obrnejo na imenovana slovenska odbornika, katera bodeta vselej odločno zastopala koristi slovenskih privatnih uradnikov, ne glede na njih politično mišljenje.

* **Bojkot „Štajercu!“** Da je „Štajerc“ po nemških listih odgovarjal nemškim trgovcem in kupcem, naj ne hodijo k slovenskim kmetom kupovat, je našemu ljudstvu neizmerno škodo povzročil. Za to pa je dolžnost vsakega zavednega kmeta, da spravi ta list iz poslednje kmečke kože. Črna izdajica svete kmečke stvari je, kdor še ga nadalje naroča ali trpi pri svojih sosedih in znancih. Vsem kmetom je gotovo tudi dobro znano, da vzdržujejo „Štajerca“ le nemški kramarji in gostilničarji!

* **Bojkot piva** na Štajerskem končan. Socialni demokratje so se s pivovarnarji pogodili, da ne bodo več bojkotirali piva. V veljavi ostanejo zvišane cene piva, kakor so jih pivovarnarji določili; poslednji pa ne bodo uplivali na gostilničarje, po kakšni ceni naj pivo na drobno prodajajo. Pivovarnarji so obljubili, da zopet sprejmejo v delo nekaj odpuščenih delavcev. Kaj še so vrhutega obljubili socialdemokratom, se ne bo izvedelo.

* **Strahovi.** Naenkrat čitamo v „Narodu“ dopis in v nemških listih brzojave, da je Kmečka zveza na zaupnem shodu v Celju dne 12. t. m. odklonila kompromis s liberalno stranko! In kaj je bilo? Naše zadruge so imele isti dan v Celju zadrudni shod, o katerem poročamo v uvodnem članku in „Gospodarskih Novicah.“ Upamo, da bodo gospodje sedaj zopet mirneje spali!

* **Narodni strankarji** še vendar hočejo vedno veljati za verne, kakor poroča zadnji „Narodni List.“ Zanimivo je, da je to občudovanja vredno vernost povdarjal ravno gospod urednik Lešničar. Torej se tudi vi, gospod Lešničar, štejete med one dovolj verne ljudi? Čudno! V tako kratkem času pa ste postali naenkrat tako verni! Menda sta vas gospod dr. Kukovec in gospod Spindler spreobrnila? Ali se pa še mogoče, gospod Lešničar, spominjate gotovih odnošajev vaše osebe do celjskih dijakov? Kje pa je sedaj ona radikalna idealnost, ki je napolnjevala vašo sedaj dovolj verno dušo pred kakimi dvema leti? Kje je ona idealnost, ki si je stavila nekako za svojo glavno nalogo, delovanje za narod in boj proti katolicizmu? Ali vam je nadalje znan, gospod Lešničar, letošnji koledarček narodno-radikalnega dijaštva, kateremu

pripadate tudi vi? Vam je znan oni koledarček, v katerem ni narodno-radikalno dijaštvo privoščilo svetnikom nobenega mesta razven Stefana, ampak je postavilo na njih mesto največje brezverce poleg nekaterih drugih mož. Ali se nadalje strinjate s člankom istega koledarčka na strani 160? Kot narodno-radikalni dijak morate vendar tudi vi pomagati uničiti moč cerkve (po koledarčku). Kot tak morate vendar tudi vi biti nasprotnik vsake cerkve (po koledarčku) in kot takemu mora iti tudi vaš boj pred vsem proti cerkvi (po koledarčku). Boriti se vam je pred vsem za obstanek in napred k naroda (lastna izjava na zborovanju). Kot narodno-radikalni dijak pa morate biti nasprotnik vsake cerkve, torej tudi katoliške (po koledarčku), ker je ovira za vsak napredek (po koledarčku), torej tudi za napredek naroda. Glasom omenjega koledarčka je za vas le mogoče, da se borite za napredek naroda in kot tak ne morete biti verni, ali pa pojmujeate vi vašo vernost kot vero v protikatoliška načela, na primer v monistična. Kako je torej s tem? Razložite nam to ugankol.

* **Za podporno društvo slovenskih visokošolcev** v Gradcu je nabral med našimi deželnimi poslanci g. prof. Fr. Robič, deželni poslanec in odbornik 125 K, za katero vsoto so darovali: g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik, 20 K; g. dr. Fr. Jankovič, okrožni zdravnik, 10 K; g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik in drž. glavarja namestnik, 20 K; g. Ivan Kočevar, trgovec in posestnik, 20 K; g. dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik, 20 K; g. Fr. Robič, c. kr. profesor v p., 20 K; g. Ferd. Roš, župan in posestnik, 10 K in g. Fr. Terglav, posestnik, 5 K. Za lepo darilo se v imenu podpirancev zahvaljuje odbor.

* **Mohorjani pri Sv. Juriju ob Ščavnici** so za obmejne Slovence darovali 24 Kron. Živel!

Slovenska krščansko-socialna zveza

in Zveza slovenskih mladeničev imata dne 22. novembra 1908 ob 11. uri predpoldan občni zbor v Celju v dvorani „Pri belem volu“ s sledečim sporedom:

1. Pozdrav.
2. Delovanje S. K. S. Z.
3. Volitev odbora S. K. S. Z.
4. Delovanje Z. S. M.
5. Telovadni odseki.
6. Slučajnosti.

Zvezina izobraževalna društva in mladeniške zveze naj zagotovo pošljejo svoje odposlance.

Vsi prijatelji krščansko-socialnega gibanja se iskreno vabijo na zborovanje.

Možje, ne zamudite velevažnega shoda.

Mladeniči, posebno od vas pričakujemo obilne udeležbe.

NB. Ob 9. uri isti dan je pri Sv. Jožefu cerkveno opravilo za mladeniče.

Občni zbor se začne ob 11, torej pol ure prej, nego je na letakih in lepakih.

Mariborski okraj.

m **V Mariboru** se je poročil dne 8. t. m. gosp. Ant. Slomšek z gđ. Apolonijo Končan iz St. Jurja ob južni železnici.

m **Nemški razbijači šip** v Mariboru so še vedno na delu. Dne 16. t. m. zjutraj okoli 2. ure je zopet eden teh junakov razbil šipo v Narodnem Domu. Po dnevu so si nekateri kmetje ogledovali to kulturno delo mariborskih Nemcev. Blizu stoječi policaj seveda ni imel nujnejšega dela, kakor da je šel kmete razganjat. Nemeem je seveda vse dovoljeno, Slovenec pa naj le molči, tudi če se mu šipe pobijajo! Naj bi se v nemški kazini kaj enakega zgodilo, celo mesto bi bilo po koncu.

m **Porotne obravnave** bodo prihodnje leto pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru ob teh-le časih: Prva se začne dne 29. aprila, druga 14. junija, tretja 20. septembra in četrta 29. novembra 1909.

m **Kamnica.** Zadnji „Novi Slov. Štajere“ krtači naše nemškutarje, v čemur mu pritrjujemo. Zraven pa vdari tudi — v imenu svete sloge menda — po g. župniku, češ, da ima on edini pri nas dva konja. Tako lažljivo pivkanje nad našimi lastnimi ljudmi gotovo ni rodoljubno delo.

m **Slivnica.** Za sklep trojnogubljene leta bo tu tridnevnic 6., 9. in 8. dec. pod vodstvom č. oo. frančiškana od Sv. Trjice. Takrat se bo vršil slovesen vsrjem novih udov v obe Marijini družbi, ki že čakajo željno nanj več ko dve leti.

m **Slivnica.** Slovesne zahvalne službe božje na dan zlate maše sv. očeta so se vsposobno udeležili državni poslanec Pišek, slivniško učiteljstvo, gg. župani in gasilci hotinjske požarne brambe. Skupno sv. obhajilo med mašo je prejele 72 oseb, torej z duhovnikom vred toliko, kolikor let šteje Pij X. Telesa so nam ukovana v sneg in led, a duh in misli in želje so nam zlasti ta dan uhajale na srečen jug... tja v večno mesto, kamor je od nas mogla pohiteti k zlati maši le grofica Chotek, sestra tukajšnje grajščakinje.

m **Slivnica.** V izobraževalnem društvu je dne 8. novembra pod vodstvom gospoda nadučitelja v obširnem in poljudnem govoru podajal zlata vredne nauke in opomine gospod potovalni učitelj Gorican o sadjevcu in sadjarstvu ter o letošnjem krmljenju živine in slično v splošno korist obilno zbranim gospodarjem. Državni poslanec Franc Pišek je poročal o krmi, slami in soli, namenjeni tukajšnjim kmetom v pomoč in podporo. Oba govornika sta zelo živahno vabila in toplo priporočala pristop kmetov h Kmetijski zadrugi in Račah ter svetovala, naj si ustanovijo

Kmetijsko podružnico, a našla sta — gluha uha. Je menda pač preblizu mesta, kamor vsak sam po svoji volji razpečava, kar in kakor more; združnega duha pač ni, niti nesebične požrtvovalnosti, še manj špekulativnega riskiranja. Niti zgledi združenih delavcev, tovarniških in železniških, ter njih očitni uspehi, doseženi z združevanjem ter z geslom „vsak za vse — vsi za vsakega“ niso ogreli poslušalcev, ki pač ostanejo najraje vsak za se!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Ze tretjič zgodilo se je letos pri nas, da so „mladi“ spremljali na potu k poslednjemu počitku iz svoje sredine vzete. Dne 3. novembra umrl je zopet po dolgoletnem bolehanju — previden s sv. zakramenti — kmečki sin Alojzij Gornik, star 38 let. Bil je jako nadarjen in spreten mizar. Kot rokodelski pomočnik je v svojih mlajših letih veliko potoval po Avstriji, Nemčiji in Švici. A polotila se ga je huda bolezen, ki ga je potem zvesto spremljala skoraj skozi polovico njegovega življenja do preranega groba. Ob njem žalujejo štiri sestre in brat, katerim je smrt v teku štirih let vzela mater, očeta in brata! Pogreb je bil dne 5. novembra. Milo se je pač vsem navzočim storilo ob pogledu na rakev, ki se je poslednjič zazibala nad grobom, v katerega so mladeniči spuščali telesne ostanke svojega draga tovariša, tje, „kamor solnce ne prisije, in belga dneva ni.“ Počivaj torej mirno, tovariš in prijatelj naš po tem kratkem sicer, a truda- in bridkostipolnem življenju. Kakor ugasne svetilnica, kadar ji zmanjka olja, tako si mirno ugasnil i ti! Duši tvoji pa — večni mir!

m Svečina. Naša kmečka posojilnica je pričela preteklo nedeljo poslovati; pristopilo je lepo število članov iz župnij Svečina, Zgornja Sv. Kungota in Sv. Jarij ob Pesnici. Več vlagateljev je vložilo hranilne vloge. Ze prvi uradni dan kaže, da se ljudstvo zanima za domači zavod, ker vidi veliko korist posojilnice v domači fari. Uradni dnevi se vršijo vsak četrtek od 9 ure predpoldan v uradnih prostorih, ki se nahajajo v župnišču v Svečini. Kmetje! Poslušajte se vsi domače posojilnice!

m Zg. Duplek. Dne 14. t. m. se je vsled nepredvidnosti prekučnil iz čolna na zgornjeduplečnem brodu Janez Ferlič, iz duplečkega vrha, ko je šel iz Maribora. Stopi na čoln in ko čoln pride proti kraju, štrbonkne v Dravo. Dne 16. t. m. so ga nedaleč od broda našli na obrežju čisto zmrznjenega. Zapušča ubogo ženo in eno hčerko.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Ze 1. 1906 so mislili tukajšnji mladinojubi na ustanovitev šolarske kuhinje pri Sv. Lenartu. Toda še-le letos se ima ta blaga misel uresničiti. 2. dec. t. l. se otvori jubilejna šolarska kuhinja. Uboji in pridni šolarji hodo dobivali po zimi toplo tečno kosilec. Pripravljalni odbor, ki se je 15. novembra v ta namen osnoval, obstoji iz mož, ki so porek, da podjetje ni postavljeno na pesek, ampak na skalo.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Jubilejna šolarska kuhinja v Št. Lenartu v Slov. goricah, ki se je ustanovila 15. t. m., se otvori 2. dec. t. l. Denarni zavodi in šolski prijatelji so najljubše prošeni, naj blagovolijo to, iz narodnih ozirov zelo potrebno podjetje, po mogočnosti podpirati. Darila sprejema šolsko vodstvo.

m Sv. Trojica v Slov. goricah. Pri nekem pretepu je bil dne 9. t. m. tukaj ustreljen 24letni kočarski sin Alojzij Gomiš. Kdo ga je ustrelil, se sedaj še ne ve. Šest fantov, ki so se udeležili pretepa, se je izročilo sodišču v Št. Lenartu.

m Poljčane. Dne 17. t. m. ob 4. uri zjutraj sta razmesarila pri nas dva vlaka železniškega nadsprevoznika Packa. Jeden vlak mu je šel preko nog, katere mu je odtrgal. V istem hipu se je križal s tem vlakom drugi vlak, ki je Packu odtrgal glavo. Pack zapušča šest nepreskrbljenih otrok.

m Slovenska Bistrica. Še enkrat opozarjamo slavno občinstvo od blizu in daleč na veselico, katero priredi slovenjebistriška mladinska zveza v nedeljo dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne v veliki dvorani „Hotel Avstrija“ v Slovenski Bistrici. K obilni udeležbi se vabijo vsi mladeniči in dekleta ter sploh vsi, ki se zanimajo za naše mladeniško gibanje. Na veselo svidenje!

Ptujski okraj.

p Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Naša, še pred kratkim ustanovljena mladeniška zveza dobro napreduje. To nam je posebno pokazal zadnji nedeljo se vršeci poučni shod v društvenih prostorih. Shod je otvoril predsednik Mladeniške zveze tovariš Lebar, pozdravil navzoče, na kar se je oglasilo več govornikov-članov, ki so vsi v kratkih, a jedrnatih besedah vneli navzočim mladence še ne-ude, da pristopijo v obilnem številu k Mladeniški zvezi. Nato je govoril tajnik Z. S. M. gospod Šut o varčevanju. Govor so vsi navzoči pazno poslušali. Govorila sta še č. g. župnik in posestnik Korpar. S svojim obiskom je nas počastilo tudi mnogo resnih mož in precej žensk. K Mladeniški zvezi je pristopilo zopet lepo število mladencev. Ta poučen shod nam je pokazal, da se je pri nas začelo vse drugačno življenje. V kratkem si nameravajo tudi dekleta ustanoviti svojo Dekliško zvezo. Tako je prav! Živela slovensko-katoliška mladinska organizacija!

p Svetinje. V nedeljo dne 22. t. m. se vrši po rani službi božji gospodarsko predavanje v župnišču. Predava gospod Vlad. Pušenjak, potovalni učitelj v Mariboru. Po predavanju začne naša kmečka posojilnica poslovati in se vabijo vsi domačini, da vlagajo pri njej svoje prihranke in v slučaju potrebe pri njej prosijo za posojilo. V načelstvu posojilnice so najuglednejši posestniki cele župnije in sicer: načelnik Anton Jerebič, posestnik v Ivanjkovcih: člani načelstva pa Fr. Vraz, posestnik v Cerovcu, Mih. Marin,

posestnik v Veličanah, Jož. Habjanič, veleposestnik v Libanji in Jan. Peršak, posestnik v Cerovcu. Delokrog posojilnice obsega župnije Svetinje, Ormož in Sv. Tomaž. Posojila morejo dobiti le osebe, ki stanujejo ali imajo posestva v omenjenih treh župnijah, hranilne vloge se pa sprejemajo od vsakega. Domačini! Oklenite se svoje kmečke posojilnice!

p Zadrúžna zveza v Ljubljani (oddelek za Stajersko v Mariboru) priredi v sredo dne 25. novembra 1908 okrožni zadrúžni shod pri Sv. Križu tik Slatine. Začetek ob 9. uri predpoldan. Dnevni red: 1. Namen zadrúžnih okrožij. Predava zastopnik Zadrúžne zveze. Ustanovitev zadrúžnega okrožja. 2. Predavanje: kmečko vprašanje. 3. Delovanje načelstva in nadzorstva. 4. Razgovor o raznih zadrúžnih in gospodarskih vprašanjih. Zadrúžni! Delujte, da se bodo člani načelstva in nadzorstva polnoštevilno udeležili tega zelo važnega shoda! Kmetje od blizu in daleč, prihitite na shod! — Odbor.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Veliko mesarsko klanje si je predstavljal dopisnik „Narodnega Lista“, ko je prebral v predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ notico o telovadnem odseku v Ljutomeru. Kot dopisnika navajajo nekega gospoda, ki pa z isto notico ni nič v zvezi. Povemo vam, dragi tovariši okoli libere miže, da tudi mi lahko svobodno mislimo, in ne samo vi, ki berete „Svobodno Misel“ in druge take svobodne protiverske spise. In če nameravamo ustanoviti telovadni odsek, ne bomo prosili vas dovoljenja. Saj vemo, kedaj smo vam dobri. V telovadnici, kot redni telovadci, da delamo čast vašemu društvu, drugače pa nas prezirate, kakor se je to nedavno pri neki prireditvi dogodilo. Za tako „svobodo“ se vam prav lepo zahvalimo. Ker pa hočemo biti svobodni, ne pa prezirani od raznih liberalnih glav, doktorjev in komitjev, si hočemo ustanoviti telovadni odsek, katerega si naši fantje že dolgo želijo. — Svobodni, a ne liberalni mladeniči.

l Krasna nemščina. Iz ljutomerskega okraja se nam piše: Pošiljam vam tukaj cvet nemškega uradovanja, da priobčite v vašem cenjenem listu: Z. 86 An das k k Bezirkshauptmanschaft . . . Die Maria . . . Grundbesitzeri in . . . Erschied Hiramtes und giebt an, das sie in Pflerlegung des Kindes Maria . . . haben schon seit geburt, bies hat die Zuständige Gemeinde . . . per Monat 4 Kr. Bezahl Nachdem sind aber von 8 Monat die Pflerlegung Beträge Rückstand zusammen per 32 Kr Man Bietet die Lobliche kk Bezirkshauptmanschaft von diesen Gemeindevante den Obigen Beträge einzubringen. es wird als Beilage vom kk. Bezirkshauptmanschaft Luttenberg beigeschlossen Ortsgermeinde . . . am 9. 9. 908. † Maria . . . Josef . . . G. Nachdem vird auch Ersucht um gleiche Einm Dokument Für das Kind Übersenden Zuvollen — Ker te kolobocije nikdo od cenjenih bralcev ne bo razumel, zato povem, česa se tiče. Neka občina plačuje za nekim mladoletnim otrokom mesečno 4 K, a sedaj je pa za več mesecev ostala dolžna. Posilinemski občinski predstojnik bivališča otrokovega je naredil vlogo na c. kr. okrajno glavarstvo, da se pristojno občino opomni, da poravnava ostali znesek. Z „dokumenti“ se misli domovnico.

l Kapela. Gospodarsko-zadrúžni shod, katerega je pri nas priredila naša Mladeniška zveza, se je še precej povoljno obnesel. Govoril je potovalni učitelj Zadrúžne zveze gospod Pušenjak in obžaloval, da se naši ljudje tako malo brigajo za bralna društva. Navduševal je kmete, naj si ustanovijo kmetijske zadruge, da ne bodo toliko odvisni od raznih mešetarjev, ki kmeta le izkoriščajo. Velike koristi so za naše kmečko ljudstvo posojilnice, tako zvane Rajfajznovke, ki dajejo po nizkih obrestih denar na posodo. Opomnil je tudi, da bi bila pri nas trsničarska zadruga jako na mestu. Govornikovim besedam je sledilo navdušeno pritrdjevanje. Govoril je še gospod župnik Meško o najmlajšem društvu, o Mladeniški zvezi, in želel, da bi se mladeniči v obilnem številu zbiral v njej. Mladeniška zveza pa tudi želi, da bi se jo podpiralo pri poučnih predavanjih, ki jih namerava v zimskem času prirediti. Konečno je še gospod Vraz iz Svetinj v iskrenih besedah pozival na združenje našega kmečkega stanu. Bog daj še večkrat kaj takega!

l Bučecoveci na Murskem polju. Krajni šolski svet v Vučji vasi je v svoji seji dne 25. oktobra t. l. z večino glasov sklenil poslati okrajnemu šolskemu svetu ljutomerskemu prošnjo, da se zavzame in deluje za to, da se glavne šolske počitnice v celem našem okraju preloži na dobo od 1. sept. do 1. nov. Sedanje počitnice od 15. jul. do 15. sept. so namreč — kakor je pokazala izkušnja — tako za nas kmetovalce kakor za učiteljsvo in povoljni napredek šolske mladine zelo neprilicne. Kmetovalci radi priznamo, da ni vročina ravno prijetna niti za učence niti za učiteljsvo, želimo pa, da bi se blagovolilo ozirati tudi na naše kmetijske potrebe in težnje. Mi potrebujemo otroke ravno v času od 1. sept. do 1. nov. najbolj za lahka domača dela, kakor: pašo, pobiranje sadja, trgateg, lupljenje koruze, pobiranje krompirja itd., posebno zdaj, ko je vsako naslednje leto težje dobiti delavce. To je vzrok, da jih v tem času ne moremo pošiljati redno v šolo. Posledice tega pa so opomini vsled neopravičenih zamud, zamera itd., učiteljem pa se otežuje delo. Tudi radi priznamo, da tako izostajajoči otroci ne morejo napredovati z drugimi, ki morda

v tem času redno obiskujejo šolo, ali — pomagati si ne moremo. Ker smo mnenja, da bi kmetovalcem po vseh šolskih okoliših, oziroma občinah, ljutomerskega okrajnega glavarstva bilo ljube in v večjo korist, če bi se glavne šolske počitnice preložile na čas od 1. septembra do 1. novembra, zato opozarjamo krajne šolske svete in občinska predstojništva, da vpošljejo tozadevne prošnje na okrajni šolski svet v Ljutomeru, oziroma v Gornji Radgoni.

l Bučecoveci na Murskem polju. Pri vasovanju so se spet stepi stajeričjanski vučenski in bučecovski fantje. Pri tem pretepu sta dobila dva fanta smrtno nevarne rane. Tak sad rodi navadno branje slabih časnikov, zlasti ptujskega Stajerca, ki je pri nas jako razširjen.

Slovenjgraški okraj.

s Zavodnje. Dne 5. t. m. je pri nas mirno v Gospodu zaspal bivši posestnik Lovrenc Brusnjak, v 77. letu svoje starosti. Ob tej priliki se podpisana pred. g. župniku v Zavodnjem prisrčno zahvaljujeva za slovesni pogreb in ves njihov trud. Zahvaljujeva se tudi sosedom, ki so rajnega med boleznijo obiskovali. Rajnemu pa bodi zemljica lahka! Ivan Srebotnik, organist; Marija Ramšak, posestnica.

s Bralno društvo v Škalah naznanja, da bo prihodnjo nedeljo dne 22. novembra t. l. ponovilo veseligr „Občinski tepček“, ki je nudila gledalcem veliko veselja in vzbujala obilo smeha, ker so vsi igralci v splošno zadovoljnost rešili svoje ne ravno lahke vloge. Na dejamo se gostov iz sosednih župnij, ki so zadnjič zaradi slabega vremena izostali; pričakujemo pa tudi, da bodo domačini z obilno vdeležbo poplačali vrlim igralcem njihov trud in njihovo požrtvovalnost.

Konjiški okraj.

k Konjiška vas. Redko obletnico so obhajali pretečeni teden pri Likebovih. Oče Jožef in mati Tereza sta imela diamantno poroko. Šestdeset let jima je že Bog naklonil v srečnem zakonu, pa ju tudi ohranil zdrava in čila. Naj ju ohrani še zanaprej!

k Prihova. Umrla je dne 9. t. m. po dolgi, mučni bolezni mati posestnika Flisa v Sp. Grušovju, stara 80 let. N. v m. p.

Celjski okraj.

c Nova slovenska posest v Celju. Gg. R. Diehl in Fr. Strupi sta kupila v Novi ulici hišo gospe Weberjeve za 60 tisoč kron.

c Dobrna. Da svet ne pozabi, da se nahajajo na Dobrni še vedno stajeričjanski pretepači, napadlo je 12 takih žalostnih junakov 4 slovenske faute. Vkljub temu se bodo še vedno našli na Dobrni ljudje, ki bodo na široko odpirali usta in trdili, da na Dobrni — Slovenci kalijo mir. Pa pride zopet obračun za vse skupaj. Za sedaj bi vtegnil kje ričet poskočiti na ceni.

c Dramlje. 1. adventno nedeljo ima kat. slov. izobraženo svoj društveni shod.

c Kmetijska podružnica Žalec priredi v nedeljo, dne 22. nov. ob 2. uri pri cestnem Vervegu poučno zborovanje o lastnostih in koristi mleka. Zadrúžna Zveza v Celju želi vedeti, koliko mleka bi se dalo v celjski okolici zbrati in ga želi skupovati. Smisel je podružnica jako pozdravila in kliče živinorejce in gospodinje na zborovanje. — Za odbor Vinko Steiner.

c Kmetijska podružnica v Žalcu vabi vsled sejinega sklepa od dne 9. novembra 1908 vse udeležence k nakupu umetnega gnojja. Priporoča se nakup kalijeve soli in Tomasove žlindre za travnike. Vsak naročnik naj podpisnemu ustmeno ali pismeno naznani, koliko in kako vrsto umetnega gnojja želi dobiti. Vložiti je treba za vsak naročeni meterski stot umetnega gnojja 1 K are. — Ernst Slane, tajnik.

c Sv. Peter v Sav. dolini. Pred tednom so gornjegrušovske mladenke predstavljale ganljivo igro: „Dve materi“. Igralkam, ki so prav izvrstno rešile svoje vloge, čestitamo. Mladina, le srčno po potu izobrazbe naprej!

c Trbovlje. V nedeljo, dne 22. t. m. bo pri gospodu Jagru (Parašuh) shod, na katerem bo poročal dr. Benkovič in Terglav. Začetek ob 8. uri zjutraj.

c Dva shoda v Trbovljah se vršita v nedeljo, dne 22. t. m. dop. Poročata drž. poslanec Benkovič in dež. poslanec Terglav.

c Griže. Občinske volitve. Vkljub strastni zahrbtni agitaciji liberalne Narodne stranke, ki se je zvezala s socialdemokrati, največjimi sovražniki kmeta, je zmagala Kmečka zveza. Agitirajo se je od nasprotne strani, kakor vedno, z grdinami lažmi in obrekovanjem, n. pr. ako zmaga Kmečka zveza, bo morala občina župniku postaviti nov marof, neke pravdne stroške v znesku 800 K bo morala plačati občina itd. Vse lažljivo in izmišljeno! Čast in slava pristašem Kmečke zveze, nišo se dali zbegati in premočiti. Stali so trdno kakor skala. Vsega obsojenja vredno pa je, da sta najbolj strastna agitatorja za stranko, katera v svojih listih blati in smeši vse, kar je nam dragega in svetega, domača gospoda učitelja, katerima so izročeni naši otroci. Na pomoč jima je prišlo tudi nekaj znanih žalskih muzikantov. Mi spoštujemo učitelje, pa le dobre in krščanske; proti agitatorjem liberalne stranke pa protestiramo z vso odločnostjo, mi do njih nimamo zaupanja. Na volišče je prišel tudi gospod Roblek, kateri je ob času državnih volitev zatrdjeval, da ne bo šel ne z Narodno stranko, ne s Kmečko zvezo. Tudi ni lepo od državnega poslanca, da v tuji občini neti strankarski prepir. Volilci so rekli, naj bi raje skrbel za dobro prodajo hmelja. Neki volilec vsled bolne noge ni mogel na volišče. Roblek mu koj pošlje svojo priliko, katero

pa je dotični možato odklonil. Dobro pa je sicer bilo, da je prišel gospod Roblek v Griže, da se je prepričal: 1. kakšnega mišljenja smo Grižani in 2. da si je ogledal svojo blatno cesto. Morebiti bo jo vendar le enkrat začel posipati s trdim kamnom, in ne bo samo visoke mitnine pobiral.

c **Ljubečno.** V soboto dne 14. t. m. popoldne ob 4. uri začelo je pri Franc Ropanu, po domače Marka, posestnik in krčmar na Ljubečni, goreti njegovo gospodarsko poslopje. Ker je slama, seno in druge reči, katere so se v poslopju nahajale, vse suhe, se je ogenj jako hitro razširil. Sosedje so prihiteli ter mu pomagali rešiti živino, iz kleti vino in še nekaj drugih stvari, kar so pač v naglosti še mogli pograbit. Seno, katerega je letos tako malo, je vse zgorelo. Le Bogu se ima zahvaliti, da je na poslopih sedaj sneg in da ni bilo nikakršnega vetra, kajti drugače bi mu bila gotovo zgorela vsa poslopja, ker so ista blizu skupaj postavljena. Poslopje je bilo sicer zavarovano, a kljub temu ima gospodar zelo veliko škodo.

c **Mestinje.** Zadnjo nedeljo je pri gospodu A. Smehu na Mestinju priredila kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu poučno zborovanje, na katerem je v poljudnem govoru kletarski nadzornik Bele razložil najvažnejše iz sadjarstva, vinogradništva in živinoreje. Za prodajo treba sadje sortirati, pa ga ne prodati takoj za slepo ceno. V sadovnjaku naj bi bilo le malo sort, pa te zlahka. Za bodočnost je treba organizirati sadjarje in sadje se bo že spravilo v denar. Pri nasadu novih vinogradov je treba upoštevati tudi le zlahka sorte, ki dajo dobro kapljico. Treba se v bodoče varovati prezgodnje trgatve, ki je letos veliko škodovala na dobroti vina. Razložil je tudi, kako treba ravnati z moštom. Dal je tudi navodil za ložje prehranjenosti živine in opozarjal na veliki pomen pravilno narejenih gnojšč. Udje podružnice so z velikim zanimanjem poslušali ta govor. — Podružnica še ima v zalogi Tomaževe žlindre in kalijeve soli. Prvo odda 100 kg po 7.20 K, drugo 100 kg po 12.20 K. Kdor želi umetnih gnojil, naj se oglasi pri društvenem tajniku ali naravnost pri eigajnerstvu, kjer je zaloga.

c **Zidani most.** Kmalu po občinski volitvi v Loku sta dva liberalca in še eden, ki bi rad z vsemi držal, romala k socialdemokratu Pečniku na Zidani most, ga za pomoč prositi proti tem hudim klerikalcem; nagovarjali so ga, rekoč: „Ti si korajžen, napravi ti pritožbo zoper občinske volitve.“ Pečnik jih je gnadjivo sprejel, s sočutjem poslušal njihovo ponižno prošnjo, slednjič pa jim reče: „Jaz sem izvoljen, zakaj bi se jaz pritoževal; vi rekurirajte, ki ste propadli.“ Tako jih je socialdemokrat podučil in liberalno romanje je ostalo brez uspeha. Liberalci so šli poparjeni nazaj proti Loku z dolгим nosom.

c **Loka pri Zidanem mostu.** Umrli je Fr. Gamšek, bivši c. kr. poštar in dolgo let načelnik požarne brambe, za katero je bil silno vnet. Pokopan je v svoji rojstni župnijski v Radečah. — Grajsčinske njive (okoli 40 oravov) so bile pred 3 tedni na drobno razprodane. — Liberalci so si po zadnjih občinskih volitvah križem v laseh. Eden drugemu očitajo: Ti si kriv, ti si kriv, da smo naprednjaki propadli. Ja, zares, sami so si krivi. — „Zdaj sem še le spoznal, kakšen hudič je Z...“, je trdil liberalci o svojem prejšnjem liberalnem prijatelju.

c **Nova Štifta pri Gornjemgradu.** V nedeljo dne 25. oktobra je priredilo izobraževalno društvo v Gornjemgradu veselico s predstavo: „Dve materi.“ Igralo se je prav dobro. Vsa čast vrlim igralkam, ki so težavne vloge tako spretno rešile. Udeležencev je bilo v kljub slabemu vremenu mnogo. Tudi Novoštiftčani smo se v precejšnjem številu udeležili veselice. S tem smo se pa liberalcem hudo zamerili. Neki dopisnik je v „Domovini“ pretakal grenke solze nad „pohujšljivimi“ Novoštiftčani ter potem po svoji navadi napadal duhovnike, posedne gospoda Berka. Najbolj ga jezi, ker so baje nekateri Novoštiftčani šli bolj pozno proti domu. Kaj ga pa to briga? Pomaga najraje tistim svojim pristašem, kateri še navadno v pondeljek zjutraj pobirajo svoje razbite kosti po cestnih jarkih. Liberalci peče, ker naše ljudstvo raje obiskuje igre, na katerih nastopajo priprosta dekleta, kakor pa one, ki jih prirejajo liberalni gospodje z rokavicami in cilindrom. Pa jim vsa jeza ni nič ne pomaga. Novoštiftčani se ne damo komandirati od nobenega liberalca, pa naj si bode kak škric, ali pa raztrgan pijanec. Prihodnje veselice, katero priredi izobraževalno društvo v Gornjemgradu, se pa hočemo še v obilnejšem številu udeležiti, pa naj se gornjegrajski liberalci jezijo, kolikor se hočejo.

c **Mozirje.** K. s. slov. izobraževalno društvo v Mozirju ponovi na splošno željo igrati Mlinar in njegova hči na prvo adventno nedeljo. Začetek ob pol 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

c **Kat. slov. izobraževalno društvo v Nazarjih** uljudno vabi vse somišljenike k veselici dne 22. t. m., ki se priredi po večerni celi v šolski sobi. 1. Predgovor: Baron Ziga Zois, Linhart, Vodnik, v kolikor so v dotiki z veseligo „Županova Mica“. 2. Veseloigra „Županova Mica“. Uloge so v rokah izbornih diletantov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežlški okraj.

b **Policija v Brežicah.** Mestni stražnik Žerjav od novega leta naprej ne bo več izvrševal službe kot policaj, ampak bo od tedaj naprej le občinski sluga. Mestna občina razpisuje v nemških listih mesto stražnika z opombo, da morajo biti prosilci nemške narodnosti in da morajo nemški znati v besedi in pisavi. Zakaj pa tega ne zahteva od sedanjih policajev?

b **Ustanovitev podružnice kmetijske družbe** za brežiško okolice je dovoljena. Ustanovni občni zbor se v kratkem vrši. Agitirajte pridno, da pristopi obilo udov!

b **Kapele pri Brežicah.** Včeraj se je vršil občni zbor K. s. izobraževalnega društva, na katerem se je izvolil večinoma stari odbor, le dva nova fanti, Janez Požar in Jož Vidmar, sta se na novo izvolila, da zaneseta med fante večje zanimanje za društvo. — Gospod predsednik, domači g. župnik, je imel zanimivo predavanje o Balkanu, s posebnim ozirom na Bosno in Hercegovino. Občni zbor je bil prav dobro obiskan.

b **Malikamen.** Kaj bo torej z našo cesto? Samo mejo posekati ob strani ceste, to še pač ne zadostuje. Mnogi posestniki se že izseljujejo, in to samo radi slabih cest. — Sedaj se nam nudi zopet prilika, da nadaljujemo z delom. Kamenitega materijala je v bližini dovolj. — Kamljani.

b **Koprivnica.** Dandanes, ko se vse izobrazuje in drami iz narodnega spanja, je, dragi mladeniči koprivniške župnije, tudi naša dolžnost, da se zdramimo in storimo vsaj en korak naprej! Združimo se in pa osnujmo si bralno društvo, kakoršna imajo po drugod; kajti z branjem dobrih knjig in časnikov pridemo do toliko potrebne izobrazbe. Po drugih župnijah imajo tudi gledališke predstave, a pri nas se skoraj niti ne ve, kaj je to. Zatorej, mladeniči, na delo!

b **Slov. kat. izobraževalno društvo** v Šmarju pri Sevnici ima v nedeljo dne 22. t. m. svoj redni občni zbor v hiši gosp. Luka Šnica, trgovca v Šmarju. Začetek ob 3. uri popoldne. Vljudno se vabijo vsi društveni člani.

b **Gospodarsko bralno društvo v Kozjem** priredi drugo nedeljo dne 22. listopada v gostilni gospoda Franca Gačeka, ob 7. uri zvečer jubilejno veselico v proslavo šestdesetletnice našega svetlega cesarja. Najprej bo jubilejni govor, potem veseloigra „Pri gospodi“ in šaljiva pošta. Za tem petje in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi vse č. gospode in gospe iz trga in drugod, mladeniči in dekleta in sploh vse, kateri se zanimajo za jubilej našega presvetlega cesarja in za povzdi našega društva. Vstopnina: sedeži 1 K, stoječa 20 vin. Predplačila se hvaležno sprejemajo v prid bralnemu društvu. Na veselo svidenje! Vas mnogo pričakuje odbor.

b **Pilištanj.** Kat. slov. izobr. društvo priredi v nedeljo dne 22. listopada v gostilni Janeza Gubenška v Lesični veselico s sledečim vsporedom: 1. šaljiva trgatve; 2. igra: „Dve materi“; 3. petje in prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 vin.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Kandidatje S. L. S.** Na zaupnem shodu v Ljubljani je postavila Slovenska ljudska stranka sledeče kandidate za deželni zbor: 1. Za okraj Kranj, Škofja Loka: Evgen Jarc, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani. 2. Okraj Radeče, Litija, Višnja gora: dr. Ivan Zajec, zdravnik c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani. 3. Ljubljanska okolica: Mihael Dimnik, posestnik v Jaršah. 4. Okraj Ribnica, Žužembek, Kočevje: dr. Vladislav Pegan. 5. Okraj Postojna, Vipava, Lož, Ilirska Bistrica: Jernej Ravnikar, nadučitelj v Trnovem. 6. Okraj Kamnik, Brdo: Ivan Lavrenčič, dekan v Kamniku. 7. Okraj Radovljica, Tržič, Kranjska gora: Janez Piber, župnik v Bohinjski Bistrici. 8. Okraj Trebnje, Mokronog, Kostanjevica: Janez Hladnik, župnik v Trebelnem. 9. Okraj Novomesto, Črnomelj, Metlika: Josip Zure, župan v Kandiji. 10. Okraj Vrhnika, Idrija, Cirknica: Ant. Kobi, trgovec pri Bregu na Borovnici.

† **Kandidatje liberalne stranke** za mesto Ljubljano so: zdravnik dr. Oražen, veletržec Knez in učitelj Luka Jelenc.

† **Volitve v Istri.** V vseh slovanskih volilnih okrajih so zmagali slovanski kandidati. Le v Pulju je prodir italijanski kandidat proti Hrvat dr. Laginji, čeprav so prej Hrvatje sklenili z liberalci kompromis.

† **Slovenske šole v Trstu.** Država je ustanovila petrazredno slovensko šolo v Trstu in je že imenovala potrebno učiteljsko osebje za to šolo. Sedaj se po listih pričakajo, kdo ima za ta korak vlade največ zaslug. „Edinjaši“ pravijo, da so oni priborili to šolo. „Rdeči Prapor“ pa pravi, da glavne zasluge pri tem imajo tržaški italijanski državni poslanci, ki so socialdemokratje in kot taki se niso protivili ustanovitvi take šole. Najbode tako ali tako, dejstvo je, da so tržaški Slovenci dobili enkrat toliko zaželeno slovensko šolo.

† **Lakota v Dalmaciji.** V Dalmaciji vlada grozna lakota. Kakor poročajo „Novi Listi“, je že več ljudij vsled lakote umrlo.

† **Žalitev naroda in kazni.** 30. oktobra t. l. je stopil v Pardubicah na dunajski brzovlak praški odvetnik dr. Henrik Rychlik s soprogom. Sedela sta v vozu drugega razreda, njima nasproti sta sedela dva trgovska potnika, izmed katerih je eden čital „Bohemio“. Čtivo je moža očividno razburjalo, od jeze zelen je rekel proti svojemu tovarišu: „Praga bo zopet imela lep glas!“, čemur je tovariš pritrldil. Mož je nato čital dalje ter dal končno svojim čuvstvom duška v tehle besedah: „Čehi so še azijsko ljudstvo, stoje nizko v kulturi, napram nam brez-pogojno manj vredni.“ Vsled te žalitve celega češkega naroda je dr. Rychlik prošil železniškega sprovodnika, kateremu je cel dogodek priobčil, da brzojavi praškemu policijskemu komisarijatu, da se dožene ime žalivca. Sedaj je nemški srditež postal jako ponižen in nemiren in v Pragi je z vso naglico zapustil vlak in kolodvor, toda odvetnik in njegova žena sta mu sledila za petami. Kakor hitro so prišli v bližino nekega redarja, je odvetnik istega poklical in prosil, da povabi Nemca na bližnji komisariat, kar se je tudi zgodilo. Ondaj se je mož legitimiral kot Pavel Wiener, privatni uradnik, stanujoč v Pragi. Proti Wienerju se je vložilo tožbo radi žalitve češkega naroda. (§ 302. k. z.) Klar velja za Čeha, velja tudi za Slovence! Nemci nas ne bodo psovali!

† **Hamborn na Porenskem.** Tukajšnje slovensko društvo sv. Barbare je v nedeljo dne 8. novembra ob-

hajalo sedmo ustanovno slovesnost. Gospod predsednik je veselico otvoril z nagovorom in povdarjal, koliko koristi ima društvo zlasti za rojake v tujini in je agitiral, da naj več tukajšnjih Slovencev društvu pristopi. Potem se je začela tombola, pri kateri marsikateri šaljivi pa porabni dobitki so se udeleženci kratkočasili in veselili. Na to so pevi in pevke na odru peli „Tiha luna, glasno sije“ in „Pozdravljam tebe, Avstrija“; pesmi ste predsedniku dali povod, da je nekaj govoril o ljubezni do domovine: „Kdor ne ljubi svoje domovine, domovine ni vreden več.“ Omenil je tudi letošnjo šestdesetletnico vladanja našega cesarja ter smo našemu priljubljenemu vladarju F. J. I. navdušeno klicali „živio“ in peti cesarsko pesem. Vrstile so se še druge pesmi, dokler se ni pričela prva igra „Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta.“ Ko je bila pri koncu, je predsednik povedal, da dobro ve, da več tukajšnjih Slovencev vsled tega noče pristopiti k društvu, ker mu je duhovnik na čelu in za to mislijo, da se mora pri društvenih shodih moliti in pridige poslušati, in da je vse preveč resno. V dokaz, da ni tako, je predsednik zapel: „Venček na glavi se“, in ob koncu pesmi ponovil lepe besede: „Svetla kot svit neba, Plamena vtrinjata, V tvojih očeh se“ — „Zalo kot rožica, Srca pobožnega“ — „Lepo ko angelji, V cvetju nedolžnosti“, in izrazil iskreno željo, da bi bilo pri nas več takih slovanskih deklet; takim deklicam v čast lahko poje pesem tudi duhovnik. Zopet so mu bile besede: „Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo!“ povod, da je opomnil, da naj vsi Slovenci tu svoj narod res slavijo s svojim obnašanjem, ga pa naj ne skrunijo z razuzdanostjo. Potem je gospod podpredsednik navzoče vabil, da se naj društvu pridružijo in se zahvalil predsedniku za njegov trud in žrtve. Predsednik je odgovoril, da dela le kot katoliški duhovnik, kojega dolžnost je, da ljubi vse brez ozira na narodnost. Potem smo imeli drugo igro „Brati ne zna“, katera je povzročila veliko smeha. Pri sklepu je izrekel predsednik vsem udeležencem, ki jih je bilo z otroci vred do 300, in posebnim igralcem, ki se so tako pridno učili in svoje naloge prav spretno rešili, prisrčno zahvalo. Mi pa smo šli domu z zavestjo, da smo imeli zopet prelepo slovensko veselico v tujini.

† **136 let star veteranec.** Dne 5. septembra t. l. se je mudil v ruskem mestu Rigi, kakor poroča tamošnja „Polizei-Zeitung“, odslovljen stražmešter 1. dragonskega polka kralja virmberskega Andrej Nikolajevič Schmidt, ki je ravno tisti dan postal 136 let star. Bil je rojen 5. septembra 1772 v ruski pokrajini Kovno. Leta 1796 je stopil v vojaško službo, katero je jako zvesto opravljal do l. 1857, ko je bil radi slabosti in boleznij iz službe odpuščen. Dobil je letno pokojnino 1200 rublov. Ves čas, kar je bil, Schmidt v vojaški službi, ni bil ne enkrat kaznovan in se je udeležil mnogo bitk. Leta 1828 sta ga ranili dve krogli na desni nogi, leta 1832 je bil s sabljo ranjen na prsih in leta 1854 na glavi. Ta veteranec hodi oprt na palico, brez vsake tuje pomoči, sliši in govori še precej dobro, samo vidi slabo. Nikoli ni pil, kakor sam pravi, upijanljivih pijač in tudi nikdar ni kadil. — Nasprotniki abstinence, kaj pravita k temu slučaju?

Drobfinice.

d **Kitajski cesar umrl.** V noči od 10. na 11. t. m. je umrl kitajski cesar Kuang-hsu. Tadi kitajska cesarica je na smrtni postelji. Za vladarja je imenovan princ Čun, prestolonaslednikom pa njegov sin.

d **Glave Evropejcev** — naročnina za časnik. Iz Kalkute v Prednji Indiji se poroča: Časnik „Jugantar“, ki izhaja v francoski naselbini Chandernagor, pozivlja Bengalce in izjavlja, da je naročnina, ki jo zahteva list, ta, da ji prinese vsak bralec glavo Evropejca. Kaj bo francoska vlada proti temu ukrenila, se zdaj še ne ve.

Književnost.

§ **Slavnostna himna** v proslavo 60letnega vladanja Njegovega veličanstva cesarja Franc Josipa I. Za mešan zbor z glasovirjem ali orkestrom, zložil Ig. Hladnik. Himna je polna navdušenja ter namenjena za velike zборе.

§ **V. zvezek mešanih in moških zborov** je ravnokar izšel. Dva zbora sta novo uglasbena, trije so drugega natisa. Uglasbil Jakob Aljaž, župnik na Dovjem. Cena 60 v. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

§ **Nov molitvenik.** „Vir življenja in svetosti“ je izšel v zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Obširnejša izdaja molitvenika „Presv. Sree Jezusovo.“ Spisal o. J. Pristov. Cena mehko vezanemu iztis K 2.—, v usnje vezan z zlato obrezo K 3.20, v platno vezan z rdečo obrezo K 2.60, za družnike 60 v ceneje, po pošti 40 v več.

§ **„Stražniki“**, najnovejša Aljaževa skladba. Pesem je sedanjemu času zelo primerna in izraža prav dobro čustva in misli, katere je položil Gregorčič v te svoje kitice. To skladbo pošlje Katoliška bukvarna v Ljubljani vsem slovanskim pevskim zborom in društvom tudi v večjem številu na zahtevo brezplačno.

§ **Mentor.** List za srednješolskomladino. Urejuje Anton Breznik. Izhaja v zavihodu sv. Stanislava.

va v St. Vidu nad Ljubljano, prvega dne vsakega meseca in stane za dijake 2 kroni, za druge; naročnike 4 kroni na leto. Izšle ste dosedaj dve številki, ki ste izobno urejeni.

§ „Cas“, znanstven obzornik, zvezek 10. Vsebine: „Svobodna misel.“ (Dr. A. Ušeničnik.) Nekaj kulturne zgodovine 1. 1907-1908 (Franc Terseglav). Trubar v jubilejnem slovstvu (prof. dr. Jos. Gruden). Problemi v sodobnem dušeslovju (Fr. Terseglav). Med Slovenci (dr. L. Lenart). Na koncu? (Ferdinand Cilenšek). O tekočem zraku (V. Svetličič). Nove knjige, listek.

Najnovejše novice.

Povišanje mirovnega stanja v Bosni in Hercegovini. Ker v Srbiji še vedno ni miru in se je bati, da se organizirajo na meji srbske čete, se je odločila avstrijska vlada, število bosansko-hercegovskih omejnih čet povečati. Povišanje mirovnega stanja se izvrši pri 15. vojnem zboru. Pri vsaki stotnici se zviša število vojakov za 36 mož. Vpoklicani bodo le zadnji rezervni letniki in se bo še posebej gledalo na to, da se bodo vpoklicali le neženjeni in se bo prizaneslo družinskim očetom. Sploh se bodo v najpotrebnejših slučajih dajale olajšave. Tistim, ki se vpokličejo, se bodo vstela ta služba namesto orožnih vaj, katerih so se drugače dolžni udeležiti. Pri bosanskih in hercegovskih polkih se bodo pridržali tudi tisti nadomestni in drugi rezervisti, ki bi morali sedaj na dopust.

Ptujska gora. Cesarska jubilejna slavnost se vrši dne 2. decembra. Začne se ob pol 10. uri s sv. mašo v cerkvi.

Šoštanj. Gospod Vošnjak, ki je prišel v konkurz, se je sam javil sodišču, ki ga je aretiralo. Šoštanjski Vošnjaki so lani veliko storili in darovali pri volitvah za liberalno stranko. Zato bomo uspehe te stranke za ljudstvo v šoštanjskem okraju kmalu temeljito osvetlili.

Iz kozjanskega okraja. C. kr. namestnika je potrdila ustanovitev čebelarstva društva za kozjanski okraj. V odboru so sledeči gospodje: Oskar Zolnir, Rupert Brovet, Franc Lovrec, Alojz Pečnik in Matija Cvetko. Podružnica priredi v nedeljo dne 22. t. m. ob 9. zjutraj čebelarsko zborovanje v Podčetrtku, popoldne ob 2 pa v Kozjem, povsod v šoli. Predavala bosta gospoda Lovrec in Zolnir 1. o pomenu čebelarskega društva, 2. o gnotnem in idealnem pomenu čebelarenja, 3. o prednostih premakljivega panja. Razkazal se bo ob enem prosto narejen premakljiv ležek panj. Čebelarji ste vabljeni, da v obilnem številu pristopite novo ustanovljenemu društvu.

Listnica uredništva.

Ruše, Sv. Peter na Medv. selu, Krapje, Gradec: Zal za to številko prepozno!

Zahvala.

Velecenjenemu spretnemu zdravniku gospodu dr. Iv. Turšiču v Mariboru, Stolna ulica 5. se pristočno zahvaljujem za brzo in spretno zdravniško pomoč v moji rodbini, ter ga vsem najboljše kot velenčenega zdravnika priporočam.

Slivnica, 16. nov. 1908. 965 Jožef Kolman.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zalogo.

Ivan Verbjak,

932 posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj;

trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;

trsničarska zadruga v Ljutomeru;

trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu;

865 Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Št. 14 zdravstvo.

Razpis službe okrožnega zdravnika.

Podpisani odbor razpisuje s tem službo okrožnega zdravnika, zdravstvenega okrožja Ljubno v Savinjski dolini z letno plačo 1640 K. Slovenščine ali katerega slovanskih jezikov zmožni prosilci naj svoje običajno opremljene prošnje tu sem vložijo do 30. novembra t. l.

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno, 15. oktobra 1908.

906 Načelnik: Fr. Juvan.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 14. novembra 1908.

Gradec 57 73 32 22 37
Dunaj 41 79 56 90 10

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuju priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 4. uri popoldan v prostorih Narodnega doma v Ptuj veselično v sporedom: I. Gledališka igra „Aretiran snubač“, burka v enem dejanju. Tumburaški zbor svira: I. Savski valovi, valček D. Hruza. II. San. Glasbena slika V. G. Brož. III. Kroz vatro brzopelka A. Jirka. V spodnjih prostorih prosta zabava s tamburanjem, šaljivo pošto itd. Vstopnina za osebo sedeži 1. vrsta 1 K 2. vrsta 70 v. 3. vrsta 50 v. stojšča 30 v. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. 956

Nova koncesijonirana posredovalnica služb Franc Lipovšek v Dobrišvici pošta Petrovce se priporoča gospodarjem in poslom za ceno posredovanje služb kmetijskih in hišnih poslov. 955

Učenec od poštenih staršev se sprejme pri Franc Iglitschu v Ptuj, trgovina manufakturnega in špecerijskega blaga. 960

V korespondenco želi stopiti v svrhu ženitve kmečka hčerka v 30. l., izučena kuharica in šivilja, zmožna obeh jezikov, z ne pod 85 let starim možem (lahko tudi vdovec ali penzionist). Ima nekaj denarja, opravo in dobi pozneje tudi večjo dedščino. Oglasijo se naj le pametni možje pod naslovom M. K. št. 106, posterestante Poličane. 963

Sprejmeta se takoj 2 pridna viničarja, jeden s štirimi, drugi s petimi delavskimi močmi, na dobro viničarstvo, kjer so prejšnji po 7 let služili. Viktor Kamšek, posestnik v Framu. 961

Vabilo. Sade in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj vabi na izvanredno glavno skupščino, koja se vrši v nedeljo dne 6. decembra 1908 ob 8. uri popoldan v prostorih g. Ivana Kranja v St. Ilju pri Velenju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika; 2. Sklep o razdružitvi društva. Št. Ilj p. Velenje, dne 16. nov. 1908. 962 Načelnstvo.

Pozor trgovci!

V najem ali pa tudi prodaja se zaradi družinskih razmer lepa velika hiša, na kateri je trgovina, z lepim vrtom in sadonosnikom pri veliki cesti blizu cerkve v bližini Maribora. Kje, se izve v upravnistvu. 940

Čevljarški učenec se takoj sprejme pri g. Koren, Mlinska ulica št. 7. Maribor. 939

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrto ure od tovarne, hiša in gospodarske poslopje novo postavljeno, 5 oraloj nji in travnik, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se prodaja skupne ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 268

Mesarske obrti se želi učiti v Mariboru ali Ptuj. Naslov v upravnistvu. 943

Ženitna ponudba. Samec, 39 let star, s 7000 Kron premoženja, se želi poročiti z dekletom ali vdovo, ki bi imela kmetijo; na zunanost se ne gleda, samo na značaj, poštenost in pridnost. Ponudbe naj se pošiljajo pod imenom „Laurus“ pošta restanta, Trst. 987

Posestvo eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 johov polja in sadovnjaka, vse pri domačiji je za 9000 K na prodaj. Vprašati je v Krambergerjevi gostilni v Leitersberg-u. 935

Priložnostni kup. Jako lepa, novozidana, 9 let davka prosta, dre nadstropja, čisto moderno opremljena hiša z lepim dvoriščem in malim vrtom v Mariboru se prodaja pod lahkim plačilnim pogoji. Proda se tudi vinograd pri Kamnici z 1 1/2, orali, novi nasadi, z letošnjo letino, 4 1/2, orala sečnega gozda čisto po ceni. Vpraša se pri Ivanu Zechner, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 907

Dva vagona hmeljskih drog, večidel 7 metrov dolgih, ima na prodaj Anton Cilenšek, Thesen 41 pošta Maribor. 926

Ruske galošne z zvezdo „Provodnik“, usnjate gamašne, razne copate, dežnike, nogavice in rokavice, priporoča

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlerovo“ protinovo in revmatično olje. Mazanje ne haene nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 113 Bavarisko. 861

Olje
za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Štefan Kaufmann

trgovina z železnino v Radgoni,

priporoča 938

peči,

štedilnike (Sparherd) in vsakovrstno posodo.

Dva učenca

v starosti od 15—17 let sprejme takoj

IVAN CESAR,

podobar in pozlatar v Mozirju.

Priporočam tudi svojo zalogo cerkvenih podob, Kristuse za poljske križe itd. ob enem se priporočam tudi č. gg. cerkvenim predstojnikom za naročila v mojo stroko spadajočih del.

S spoštovanjem 966

Ivan Cesar.

Božična darila:

„Božič pridnim otrokom“ lepa knjižica za 30 vin. Jaslice iz močnega papirja izrezane, po 20, 30, 50, 80 v.

Angelčki svetli iz papirja po 10 v.

Za božično drevesce: šumeče zlato, srebro, angelski lasje, svečniki po 2 v in 3 v, sneg za vejice ovitek po 30 v, razni okraski zelo leskeči.

Cele pole, iz katerih se izrežejo jaslice, pastirci, ovce itd. po 3 v.

Božične razglednice blizu sto vrst.

Vse to in še veliko lepega dobite po ceni pri

Trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

jesihova esenca,

bela in rdeča. 1 liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franko vsake železniške pošte. Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčnice vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1.40 in 1.60.

Zaloga pri: R. Bračko,

trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Najboljše trajne gorljive

peči

„Phoebus“

peči za šole in peči za kurjavo z ža-ganjem, zanesljivo delujoče

slamorenice

priporoča po nizkih cenah domača tvrdka

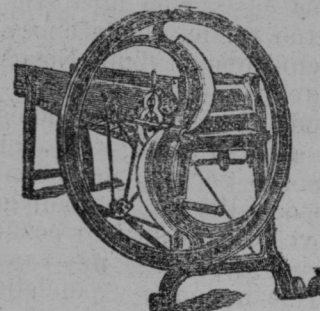
Trgovina z železnino „MERKUR“

P. Majdič, Celje.

Zajamčena umetna gnojila, nepremočne plahte za vozove in komate. Zoper ogenj in vlom varne blagajne. Šivalni stroji.

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
tovarna za kmetijske stroje
in livarna za železo.

Izdeluje v velikem številu najnovejše in boljše rezalnice za kladjo, ki režejo za konje in govejo žival, v dolgoti od 6 do 150 mm, ali od 1/4 do 6 colov. K. M. H. Cena 120 kron.

Jamstvo eno leto.

Popravila strojev točne, po ceni.

Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!

Prodaja se tudi na obroke.

Izdeluje tudi rezalnice za repo, sesalke za gnojico, vitelje, raznovrstne mlatilnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.

Drozgálnice za sadje, najboljša sistema.

Ceniki

se pošljejo brezplačno.

628

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam za letno dobo 1908/1909 15 tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer: 5000 šipona, 4000 silvanca, 3000 zlahtnine bele in rdeče, 1000 renškega rilčka, 1000 belega burgundca in 1000 muškateleca. Vse trte so močne in dobro zaraščene kakor letos malo kje. Za v jesen odvzete trte prodajam 100 komadov I. vrste za 14 K, za na spomlad izkopane po 15 K 100 komadov. II. vrste prodajam po 8 K 100 komadov. Trte so cepljene na podlago Riparja portalis. Za v jesen odvzete trte sprejemam naročila do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.

Franc Holc,

posest. in trtničar v Zagorcih, pošta Juršinci pri Ptuj. 931

ZAHVALA.

Ob prebitki izgubi nepozabnega soproga, gospoda

Dr. IVANA DEČKA

bivšega odvetnika, deželnega poslanca itd.

izrekam tem potom za tolažilno sočutje prisrčno zahvalo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem. Zahvaljujem se srčno tisočim udeležnikom toli slovesnega pogreba. Iskreno zahvalo zlasti darovalcem mnogobrojnih krasnih vencev in daril dobroteljnemu društvu mesto vencev. Posebej izrekam svojo najudanejšo zahvalo mil. gospodu opatu Fran Ogradiju, gospodu konzistorijalnemu svetniku J. Korenu iz Žalca, častitim očetom kapucinom in vsi častiti duhovščini, ki je spremila mojega dragega soproga k zadnjemu počitku. Zlasti se zahvaljujem za udeležbo predsedniku c. kr. okrožne sodnije v Celju dvornemu svetniku pl. Wurmserju in vsem c. kr. sodnim uradnikom, c. kr. državnemu nadpravniku dr. Bayerju in celemu c. kr. državnemu pravdnstvu, zastopnikom c. kr. okrajnega glavarstva v Celju, c. kr. poštnemu upravitelju in zastopnikom c. kr. poštnih uradov v Celju, zastopnikom c. kr. finančne straže, c. kr. davčnega urada in c. kr. orožništva. Najlepša zahvala vodstvom obeh okoliških ljudskih šol in šolski mladini! Iskreno se zahvaljujem za prečastno spremstvo vsem sokolskim društvom, sokolski zvezi v Ljubljani in nje predsedniku g. dr. Oražnu, celjskemu, žalskemu, gornjesavinskemu in brežiškemu „Sokolu“, nadalje akademskemu društvu „Triglavu“ in celjskemu pevskemu društvu, ki so se udeležili pogreba, celo z zastavami ter obenem pevcem „Slov. delavskega podp. društva v Celju“ ter vodji pevskega zbora g. dr. Schwabu za ganljive žalostinke. Mojo prav posebno zahvalo gospodom deželnim poslancem in še posebej za veletolažilne nagrobne govore g. deželnemu odborniku Fr. Robiču, g. dr. Jos. Karlovšku, g. dr. V. Kukovcu in g. „Triglavanu“ Horvatu.

Za vse mnogobrojne izraze sočutja vsem mojo najiskrenejšo zahvalo.

LIVADA PRI CELJU, dne 13. novembra 1908.

957

Adela Dečkova.**Varaždinska hranilnica v Varaždinu**

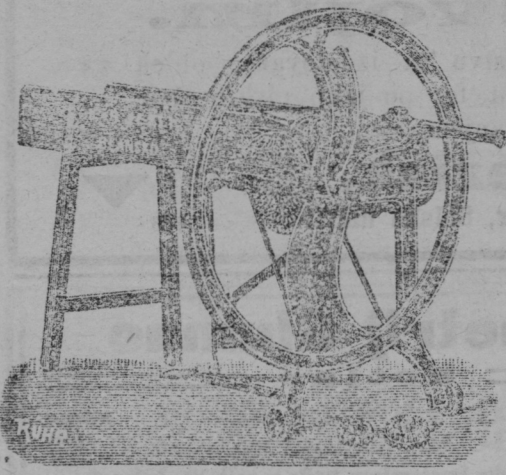
Ustanovljena leta 1867.

Hrvaško.

Ustanovljena leta 1867.

887

Akcijskega kapitala in rezerv 830.000 K.
Sprejema vloge od 5 K naprej in je obrestuje do
preklica s

4 1/2 %.**Rentni davek plača zavod sam.****V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEZEK**

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovitih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarno itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragarskem. 434

Išče se viničar z odraslimi otroci, ki bi tudi poleg vinogradea prevzel malo posestvo ali zemljišče. Natančnejše po pismenem dogovoru. Ljuba Sladovič, vlastelinka v Zubinci z. p. Vinica (Kranjsko). 958

2 pekovska fanta sprejme takoj Vombek, Poberšcherstr. 160. Maribor. Učna doba 3 leta. Dobita tudi obleko. 954

Svetle gobe, namizno sadje. Kupim vsako množico svetlih subih gob, kg po K 1-60, 1-80, 2-20, 2-40, namizne jabolke, zlate renete, ananas, pariški rambur 100 kg po K 10-12, 12-14, žito, vsake vrste fižole po najvišji ceni. Oskar Moses, dravska ulica, poleg vdove Pirich, Ragoznica 21, p. Ptuj. 959

Svarilo!

Prosim spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

el. Kew. X 4497, 2:1. H.W.W.

Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

Naznanilo.

Naznanjam posestnikom vinogradov, da bom imel letošnjo jesen in prihodnjo spomlad precejšno množico na suho cepljenih trt na prodaj. In sicer: šipon, silvance, laški ričling in zlahkino belo in rdečo, vse trte so cepljene na Rip. portalis in muskat cepljeni na montikolo. Vse trte so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene. Cena je I. vrz. za v jesen odvzete trte 140 K 1000 kom. za na spomlad pa 150 K 1000 kom. Cena II. vrste je 80 K 1000 kom. Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.

Franc Muršič
posestnik in trtičar v Senčaku, Sv. Lovrene v Slov. gor., p. Jurinci pri Ptuj. 977

Naznanilo.

Po spod. štajerskem potuje naš potovalec g. Mihael Šlabšak, katerega se vsakomur najtopleje priporoča. Slovenci! zavarujte svoja poslopja pri domači „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani. 953

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani
glavni zastop v Mariboru.

Cerkveno vino,

izvanredno dobro, se bo prodajalo po dražbi dne 19. in 26. novembra t. l. pri Sv. Petru nižje Maribora. Začetek ob 11. predpoldne 951

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ograde salamo, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.**Pozor! Čitaj! Pozor!**

Slavonska
biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhomu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izbornó, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici jo ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Pozor!

svinje-
rejci.

Patent. krvna krma „Lucullus“. Pri pravilni uporabi postanejo svinje vsak dan 1 kg in še več težje. Cena krvne krme, „Lucullus“ 28 vin. kg. Ako se odvzame najmanj 50 kg, se zaračuni samo po tovarniški ceni:

Zaloga v Mariboru samo v novi špecerijški trgovini

Leopold Gusel, Tržaška cesta šte. 3,
Gostina „pri Jelenju“.

Kupujejo se deželni pridelki kakor: pšenica oves, koruza, fižol itd. po najvišji ceni. — Priporočam nadalje svojo veliko zalogo vsega špecerijskega blaga samo sveže in čiste kakovosti. 890

? Kje?

Kupujemo po najnižji ceni ter najdemo veliko izbir kakor: Štofe in lodne za moške obleke. Volne in lodne za ženske. Čajge in platno. Parhenti in predpasnike. Zimske robe in nogavice. Rokavice in dežnike. Kravate in ovrtnike. Srajce in naravnice. Obleke in zimske suknje. Preproge in zastore. Koce in odeje. Obrisate in mizni prt. Žepni, volneni in svileni robel. Posebno velika izbira krasnih božič. daril. Vse to se dobi v pravi slovenski trgovini **M. E. Šepec** Maribor, Grajski trg 2, Burplatz 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina v manufaktur. in specerijskim blagom

L. Kuharič
Ormož

priloga cenj. občinstva svoje veliko, novo zalogo. Cene nizke, postrež. točna. Kdor hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino poiti.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegethoffova cesta št. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljšo blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, ženske in moške perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljšo vrste.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebščine, kakor: papir, zvezke, peresnike, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v narodni trgovini **VILKO WEIXL**, Maribor, Gosposka ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kojih čisti dobiček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru.

Svoji k svojim!

Nova trgovina
Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru
Tegethoffova cesta 33.

priloga slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

Preselitev trgovine!

Naznanim slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z veselo postojanjem

FELIKS ROP,
trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napisi sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablama na voglu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani franco in zastoj.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debele in drobno.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegethoffova cesta 49

priloga vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mizle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšo, večkrat premlete glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko na zid, za oboke, dimnike, rekona-o-peke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cezarska cesta, pri kamonarju A. Glaser-ju.

F. Prull — mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg št. 15. poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštne povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

ISVOJI K SVOJIM!

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Največji in najcenejši ušesni ur — srebrne, zlatne in egipt. ur predmetov. — Hrečite največji cenit bro-pi-nes.

!! Glavna zaloga **BARTHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrtnarskega semena
***** priporoča

M. Berdajs

Maribor!
Sofijin trg

Pozor! Pozor!

Manufakturna trgovina

RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priloga slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jako nizkih cenah.

Z veselo postojanjem

Jakob Veziak,

krojaški mojster Maribor, Šolska ulica.

786

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

Kapnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar,

Maribor, Kasinogasse št. 2

naznanja, da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se veleč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov.

404

Demetrij Glumac
kotlar

Ptuj, Poštna ulica

in **MARIBOR, Kasinogasse št. 13**

priloga spoštovanim kmetovalcem kofle in najboljše hrastalnice, pri katerih jamči za dobro iz trpačno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, sreb. in mering po najboljši ceni!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojeuje za zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenmisi praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnili se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.